

DARBININKAS

Vol. LXV, Nr. 52
Gruodžio - December 26, 1980

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207
25 centai

Savaitės žydkiai

Būsimasis prezidentas Ronaldas Reagan padarė šiuos paskyrimus: valstybės sekretorių — buv. Nato karinių pajėgų vaduotojus. gen. Alexander M. Haig, iždo sekr. — investavimo bendrovės pirminkinį Donald T. Reagan, gynybos sekr. — Bechtel korp. vicepirm. Caspar W. Weinberger; teisingumo sekr. — advokatą William French Smith, prekybos sekr. — Scovill korp. pirm. Malcolm Baldridge, sveikatos sekr. — senatorių Richard S. Schweiker, transporto sekr. — prekybininką Andrew L. Lewis, vidaus reikalų sekretoriūmą advokatą James G. Watt, biudžeto direktoriūmą — atstovų rūmų narių David A. Stockman, CIA direktoriūmą — advokatą William J. Casey ir darbo sekretoriūmą — statybininką Raymond J. Donovan.

Kinijos komunistų partijos pirminkininkas ir Mao Zedong patikėtinis buvo pradėtas viešai kritikuoti, ir iš to daroma išvada, kad jis greitai neteksių ir šios vietas.

Nato valstybių ministerijų konferencija sutiko paremti JAV politines, tūkines ir karines sankcijas Sov. S-gai, jei ji užpultų Lenkiją. Esą tokis Sov. S-gos žygis iš pagrindų pakeistų tarptautinę būklę ir veiksmingai pa-kenktų Rytų-Vakarų santykiam.

Salvadoro junta krašto prezidentu paskyrė savo ir krikšt. demokratų partijos narių Jose Napoleon Duarte, o viceprezidentu ir kariuomenės vadu plk. Jaime Abdul Gutierrez, o gynybos ministeriu liks tas pat plk. Jose Guillermo Garcia.

Varšuvoje buvo susirinkę apie 1,000 Lenkijos tūkininkų nepri- klausomai tūkininkų unijai steigt. Vyriausybė jos legalizavimą taip pat delsia.

Alieju eksportuojančių valstybių konferencija pakėlė aliejaus kainas nuo 2 iki 4 dol. už statinę.

Lenkijos Gdansk mieste buvo atidengtas paminklas ten 1970 m. per darbininkų riaušes žuvusiems 45 darbininkam pagerbt. Iš iškilmes susirinko šimtai tūkstančių darbininkų, kurie katalikių Bažnyčios, komunistų partijos ir nepri- klausomos darbininkų unijos atstovų buvo raginami būti vieningi ir taikinė.

J. T. visuotinis susirinkimas vėl priėmė rezoliuciją, raginantią Saugumo tarybą paskelbti Izraeliui prekybos sankcijas, jei jis nepasitraukia iš 1967 užimtų arabų žemių.

Irano min. pirminkinas Mohammed Ali Rajai pareiškė, kad Khomeini yra patvirtintas paskutinį Irano atskakymą dėl įkaitų paleidimo. JAV ir Iranas nesustaria dėl Irano reikalaujamų finansinių garantijų.

Per savaitę trukusias kautynes Libijos kariuomenės daliniams pavyko užimti Chado sostinę Nidžamenu. Libija remia Chado prezidentą Goukouni Queddi, iš kurio valdžią siekė parversti gynybos min. Habre. Prancūzija ir kitos Afrikos valstybės stengiasi šalis sutaikinti ir įvesti ten Afrikos valstybių taikos priežiūros dalinius.

Indijos parlamentas priėmė ištamtą, igalinantį policiją įkalininti žmones 3 mėn. be teismo sprendimo ar kaltinimo paskelbimo.

Lenkijos nepri- klausoma darbininkų unija be jokių grasinimų pareikalavo, kad vyriausybė paleistų iš kalejimo politinius kalinius: Leszek Moculski, Wojciech Ziembinski, Tadeusz Stanski ir Zygmunt Golawski.

IS LIETUVOS K.B. KRONIKOS NR. 44

Kontaktai su Vakarų pasauly

Kovojojančiai už savo laisvę Lietuvos Katalikų Bažnyčiai yra gyviškai svarbūs kontaktai su Vakarų pasauly be KGB žiniuos. Jeigu ne šie kontaktai, jeigu objektyvi informacija apie Bažnyčios padėtį nepasiėkštų laisvojo pasauly, kova už tikėjimo laisvę būtų dešimteropai sunkesnė, nes brutaliai valstybinės bedievybės prievara nebijočių, jog jos darbai kada nors išeis i dienos šviesą. Gaila, bet šiai metais kontaktai su Vakarais labai susilpnėjo: KGB sulikvidavo Maskvoje ir kitur daug geru žmonių, o iš Lietuvos atvyko maža tokiai užsienio turistų, kuriems rūpėjo ne tik i Gedimino pilį pasiūtėti, bet ir nusivežti daugiau informacijos apie Bažnyčios padėtį.

Mažiausiai pageidautinai yra Lietuvos kunigų važinėjimai i užsienio šalis. Kodėl? KGB i vadina mažas kapitalistines šalies išleidžia daugumoje kunigus — saugumo bendarbarbius; vieną išleidžia i gerą, tikėdamasis, kad ir netiesioginės, naudos,

pvz., sukelti tarpusavio nepasiskirtojimą, pakirsti kunigo autoritetą ir pan.

Vyisiškai žalingi Bažnyčiai kontaktai su Vakarais — Lietuvos kunigų važinėjimai į Berlyno "taikos" konferencijas. Šios rūšies kunigų delegacijos suformuoja KGB per Religijų reikalų tarybą, Kurijos vyisiškai tylint. Kadangi į "taikos" konferencijas siunčiamų kunigų didesnioji dalis yra KGB kolaborantai, tai kokias bažnyties problemas su jais gali svarstyti Vakarų pa- saulio kunigai?

Labiausiai pageidautinai turistai — kunigai ir pasaulečiai — iš Vakarų. Atvykė į Lietuvą, jie žinias apie Barnyčios patetį turėtų rinkti ne iš atsitiktinių šaltinių, bet pasiūtēti surasti patikimą informaciją. Iki šiol atvykė iš užsienio (Lenkijos, JAV ir kt.) kunigai dažnai patekdavo ant KGB meškerės ir informaciją apie Lietuvos Katalikų Bažnyčią rinklavo, bendraudami su kunigais — KGB bendarbarbiais.

"Aš turia Sutvirtinimo sakramentą teikti N. parapijoje, nes Kunigų taryba tvirtina, kad tai naudinga pastoracijai". RRT įgaliotiniui dažnai būtų tiesiog ne įmanoma priešintis, nes, priesingu atveju, visi akivaizdžiai matyt, jog jis, o ne vyskupas yra vyviškai būtinosis, nes visa, kas iki šiol buvo daroma slapta, turėtų išeiti į dienos šviesą.

Ar Apaštalų Sostas tikrai pa- reiškė, kad kunigų tarybos Lietuvos nereikalingos, kol kas ne žinoma, nes šios kalbos kunigus yra pasiekusios tik iš RRT įgaliotinio lūpų. Jeigu Apaštalų Sostas tikrai tai būtų pareiškės, tada reikėtų tik išsiaiškinti, kas pasitarnavo KGB, kad Apaštalų Sostą įtikintų, jog Bažnyčiai Lietuvoje "naudingiausia" tai, ko nori Valstybinio saugumo istaigos.

Iranas atmetė Kubos vadovaujamų trečiojo pasaulyo valstybių pastangas išsiaikinti su Iraku. Esą paliaubos galésiančios ivykti tik tada, kai Irakas pasitraukia iš Irano teritorijos.

Egiptas baigė 1.3 bil. dol. Su- ezo kanalo pagilinimą ir praplani- timą. Dabar per jį galés plaukti į didieji tanklaivai.

Jordanas ir Sirija pradėjo attrauktis savo kariuomenės dalinius nuo jų bendros sienos.

Irakas dovanė Jordanui 36 iš Irano paimtus amerikiečių tankus.

Rimas Česonis, JAV delegacijos narys ir JAV LB visuomeninį reikalų tarybos narys, praneša apie JAV atstovo stiprų pasisakymą Lietuvos reikalui. Petru Petručiui talkinant JAV LB visuomeninį reikalų tarybai, telefoninis pranešimas iš Madrido užrašytas gruodžio 15 Margučio radijo studijo.

Šiandien Madrido konferencijoje Lietuvos ir lietuvių vardinės nuskambėjo kaip gal labai seniai tarptautinė konferencija. Aš čia pacituosiu tik tas vietas iš kalbos, kurią pasakė JAV delegacijos vienas iš vicepirmininkų Warren Zimmerman, peržiūrint aštuantį Helsinkio Baigiamojo aktorius principą. Principas liečia apsisprendimo klausimą.

"Nebūtų teisinga keturiasdešimčiai metų dabartinei ir principinei Amerikos politikai, jei aš nepaminėčiau vienos specialios situacijos. JAV nepripažista nelegalios Latvijos, Lietuvos ir Estijos inkorporacijos, kurią ginkluoja iškėlė Sovietų Sąjunga. Šis veiksmas aiškiai nesiderina su aštuantuoju principu. Aš taip pat norėčiau priminti ketvirtą principo žodžius, kad jokiai okupacija ar teritorijos gavimas, laužantis tarptautinę teisę, nebus pripažintas legaliu. Aš pakartoju savo valdžios ilgametę interpretaciją, kad šis dėsnis tinka Pabaltijo valstybėm."

"Ponas pirmiminke, šiam kri- tiškame istorijos laikotarpyje aš negaliu palikti ši dalyką, ne- primindamas gražių žodžių iš vieno valdžios pariegėnuo laisko, kuris įsidesino į mūsų istoriją."

Čia W. Zimmerman cituoja vieno Lietuvos diplomato pa-

reiškimą, ryšium su Lietuvos sovietine okupacija 1940 birželio mén.:

"Kaip jau žinoma, Sovietų Sąjunga atsiuntė mano vyriausybei ultimatumą be jokio teisinio pagrindo. Sekančią dieną Rusijos Raudonoji Armija įžengė per mūsų krašto sienas ir užėmė visą kraštą. Fiktyvinė valdžia buvo sudaryta pagal iš Maskvos atsiusto aukšto sovietinio pareigūno nurodymus. Vi- sas krašto tarkymas buvo Sovietyt Sąjungos valdžios kontrolié." (Baigiamai Lietuvos diplomato citata).

"Esame realistai ir žinome, kad mažai ką galime padaryti taip, kai skriaudžiai, padarytų prieš 40 metų. Bet nepamirškime, kad laiko tekė į šios skriaudos nepadarys teisybės."

"Pabaltijo valstybėse padėtis tų, kurie gina tautines ir tautos teises, yra bloga, gal net blugesnė kaip kitose vietose. Lie- tuvių kataliku Bažnyčia yra ypatingai spaudžiama. Atrodo, kad yra vedamas sistematikas rusų perkėlimas į Estiją, Latviją ir Lietuvą. Kaip anksčiau minėta, daug žymių pabaltiečių aktyvistų yra kalėjimuose už savo politinius įsitikinimus. Kalėjimas ir psichiatrijos ligoninės — tai likimas daugelio iš 45 pabaltiečių, pasirašiusių peticiją 1979 rugpjūčio 23, minint 40-ties metų sukaktį nuo Molotovo-Ribentropo paktu, kuris privė prie Pabaltijų valstybių sovietinės okupacijos. Toje peticijoje priminė, kad Sovietų valdžia buvo pripažinus suverenumą šiom trim valstybėm ir jie praeidė, kad tas gedingas paktas, per kurį tas suverenumas buvo panaikintas, Sovietų valdžios būtu pripažintas nelegaliu ir negaliuojančiu. Rugpjūčio 20, vienuolika dienų nuo šios Madrido konferencijos pradžios, Antanas Terleckas, vienas iš pasirašiusių ir, atrodo, šio pabaltiečių atsiūlėjų iniciatorių, buvo nuteistas aštuoneteriems metams kalėjimo ir tremties. Ta pačia dieną Julius Sasauskas, iргi šio atsiūlėjimo signataras, buvo nuteistas šešeriem su puse metų ka- lejimo ir tremties."

Rimo Česonio pranešimu į šią JAV delegato Warren Zimmerman kalbą Sovietų Sąjungos atstovai labai aštriai reagavo. Sovietų atstovas Juris Ribikov pradėjo skėtis rankomis, kumščiu trankytis ir šaukti, kad čia kūsimas į juo vaidus reikalas. Amerikai jis prikišo Aliaską ir palygino Pabaltijo okupaciją prie Aliaskos prisijungimo prie JAV. Taip pat priminė JAV rasines problemas.

I tai reagavo tas pats JAV atstovas Warren Zimmerman:

"Jei nebūtų jūsų prieš ketu- riadesimt metų įvykdytos Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacijos, tai šiandien prie šio dielio stalo sėdėtų atstovai ne iš 35 valstybių, bet iš 38. Ir mažiausia žmonių atžvilgiu iš trijų Pabaltijų valstybių yra visgi didesnė už aštuonias valstybes, kurių delegatai čia šiandien sėdi. Aliaskos prisijungė prie JAV žmonių pageidavimui, kuri parode per viešą, laisvą balsavimą. Ar jūs, pone gerbiamas sovietų delegate, esate pasiruošę suteikti Lietuvos, Latvijos ir Estijos žmonėm teisę viešai bal- suoti?"

Rimas Česonis savo komenta- ruose pastebi, kad JAV atstovo pasisakymu labai patenkinti Vakarų valstybių atstovai. Pas- kutinių sesijų metu sovietai ir kitų atstovų smarkiai puolami. Be abejų, sulaikusime Rimo Česonio platesnį pranešimą jam sugrijuus į JAV.

MIRĖ STASYS LUŠYS

Bostono gruodžio 17, trečiadienį, 5:20 v.v. mirė Stasys Lušys, visuomenininkas, ekonomistas. Buvo pašarvotas Lubinu vienykščio vyskupijos dekanamas, kad vyskupas Povilonis jam sakės, jog, popiežiaus nuomone, Kunigų tarybos Lietuvos nerei- kalingos.

Kodėl sovietinė valdžia nenori Kunigų tarybų?

baigė Šiaulių gimnaziją, 1930 baigė Vytauto Didžiojo Universiteto teisius fakulteto ekonomijos skyrių. Tarnavo žemės banke.

1941 liepos mėn. laikinoji vyriausybė paskyrė Prekybos, pramonės ir amatų rūmų pirmininku. Tas pareigas éjo iki pasitraukimo iš Lietuvos 1944.

Abiejų okupacijų metu veikė pogrindystė. Vokietijoje irgi veikė visuomeninėse organizacijose. I Ameriką atvyko 1948. Apsigynė Bostono, buvo Liet. Tremtinį Bendruomenės pirmininkas, vienas iš Bostono lietuvių mokyklos steigėjų. Nuo 1954 metų buvo Balfo reikalų vedėjas Brooklynے. Čia veikė ir kitose organizacijose. New Yorke išgyveno keliolika metų, paskui vėl grįžo į Bostoną, kur gyvena jo vyresnioji duktė Irena Veitienė.

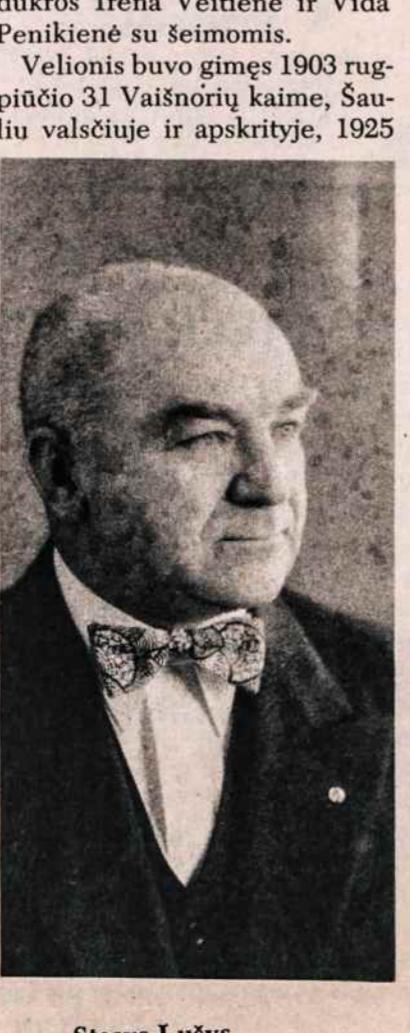
Iš katalikiškų organizacijų daugiausia veikė ateitininkuose, pirmininkavo moksleivius ateitininkų sąjungai 1926-27, studentų ateitininkų sąjungai 1927-29, vėliau įvairiem sendraugių skyriam. Veikė ir krikščionių demokratų sąjungoje, 1950-58 buvo centro v aldybos vicepirmininku. Vidurio Europos krikščionių demokratų unijos kongrese 1953 išrinktas tarybos nariu ir vykdomojo komiteto vicepirmininku.

Chicagoje gruodžio 17, trečiadienį, 12 v. d. mirė rašytojas Marius Katiliškis. Kurį laiką jis sunkiai sirgo. Birželio mėnesį jam buvo amputuotos abi kojos, buvo apgydytas ir išeistas iš ligoninės. Bet liga vėl atsinaujino.

Buvę gimes 1915 rugpjūčio 15. Prožą pradėjo spaustinti 1932. Atnkreipę visų dėmesį savo šviesių gaivališkumu, jaunatvišku polėkiu, žodiniu ir turtinga kalba, situacijų bei charakterių autentiškumu. Bendradarbiavo Trimite, vėliau N. Romuvoje, Jaunojoje Kartijoje, Kuryboje ir kitose.

do premiją, novelijų rinkinys — Sventadienis už miesto — 1963, laimėjės Liet. Rašytojų Draugijos premiją; Apsakymai — 1975. 1965 gavo Santaros-Sviesos federacijos 2500 dol. kūrybinę stipendiją.

do premiją, novelijų rinkinys — Sventadienis už miesto — 1963, laimėjės Liet. Rašytojų Draugijos premiją; Apsakymai — 1975. 1965 gavo Santaros-Sviesos federacijos 2500 dol. kūrybinę stipendiją.

Stasys Lušys

Marius Katiliškis

PROTESTAS NERA NUSIKALTIMAS

Lietuvių demonstrantų teismas Washingtone

Cruodžio 3 Washingtono aukštėsniajame teisme įvyko teismas lietuvių, kurie liepos 18 demonstravo prie sovietų ambasados. Protestuodami pries Lietuvos okupaciją, prieš agresiją Afganistane ir paremdami olimpiinių žaidynių Maskvoje boikotą, demonstrantai automobilais užtvėrė gatvę, iškabinėjo didžiulus apie sovietų nusikaltimus bylojančius plakatus, ir didelė dalis jų geležinėmis grandinėmis prisirakino prie ambasados tvoros. Visi 18 demonstrantų buvo areštoti. Prieš juos buvo užvesta byla. Kaltinamas — demonstrantai pažeidė Washingtono miesto nuostata.

Savaitės įvykiai

Italijos komunistų partijos vadai kelius kartus viešai įspėjo Sov. S-gą nesikišti į Lenkijos reikalus.

Prancūzijos vyriausybė pasižygo per 5 metus sumažinti ten alkoholio vartojimą 25 proc.

Sovietų policija Maskvoje sustrėdė surengtį prie Puškino paminklo žmogaus teisių dienos demonstracijas.

Ugandos prezidento rinkimus laimėjo buvusio diktatoriaus Idi Amin nuverstas prezidentas Milton Obote.

JAV sumažinus prekių eksportą į Sov. S-gą dėl invazijos į Afganistaną, vakarų Europos valstybių eksportas į ją gerokai padidėjo, pav., V. Vokietijos — 31 proc., o Prancūzijos — 33 proc.

Angolos partizanai paskelbė į nelaisvę paimiti Sov. S-gos karo aviacijos mechanikos inžinierius Ivan Cernieliski ir lakūno Mollae Cola fotografijas. Jų lektuvą lapkričio 23 buvo pašautas Angolos Cuando Cuango provincijoje.

Centrinės Afrikos respublikos buvęs imperatorius Bokassa I yra teisiamas už akių dėl valdymo metu įvykdytų žiaurumų. Jis yra prisiglaudęs Ivory Coast valstybę.

R. Berlyne vėl buvo sugražintas prieš 30 m. nuverstas Fridricho Didžiojo paminklas.

Popiežius Jonas Paulius II apaštaliniu delegatu JAV paskyrė italių arkivyskupą Pio Laghi.

Raudonosios brigados teroristai Romo pagrobė teisingumo ministerijos aukštą pareigūnų Giovani d'Urso.

Armenų teroristai Australijoje nušovė Turkijos gen. konsulą Sarik Ariyah ir jo šeferį Engin Sever.

Terroristai pagrobė Kolombijos veltinio susisekimo lektuvą su 54 keleiviais ir nuskraidino jį į Kubą, kur keleiviai buvo paleisti, o teroristai sulaikyti.

draudžiant demonstruoti arčiau negu 500 pėdų nuo užsienio pašintynbių.

Nuotaika teisme draugiška

Teismas prasidėjo prieš piečius ir tėsėsi visą popietį. Katinas JAV prokuroras M. L. Rankin, gynė advokatas Ernestas Raskauskas, teismo posėdžiuoju pirminkavuo teisėjas N. S. Nunzio. Kaip sekanačia dieną Washington Post korespondentas rašė, "perpildyto teismo salėj nuotaika buvo draugiška. Kudirkos plėčiai šypsos, iškilmingai linksėdamas galvą, kai slaptosios tarbos agentas liudijo prieš jį".

I teismo salė sugabeno nusikaltimiui irodyti medžiaga: plakatus, vėliavas, geležines grandines. Ilgos drobės su šūkiais uždengė grindis, stalus, kedes. Priesaika davę policijos pareigūnai liudijo sążiningai, tačiau neparodė jokių nepalančių tendencijų. Pabrėžė, kad demonstracijos buvusios taikinos. Pvz., teisėjas klausia liudininką:

— Ar jū įspėjai asmeniškai?

— Taip, — atsako policininkas.

— Kaip jis reagavo?

— With a smile, — atsako šypsodamas policininkas. Nusisypso teisėjas, sukikenai kaltinamieji ir publika.

Teismo sprendimas

Prokuroras įtikinėjo, kad sausio metu policijai nebuvu įmanoma kiekvieną demonstrantą įspėti, kaip to reikalauna išstatomas, o gynėjas Raskauskas išnaudojo kiekvieną plynę, griaudamas liudininkų pradymą reikšmę. Teisėjas priėmė gynėjo argumentus, kad demonstrantai buvo areštoti ne visai tinkamu būdu.

Teismo sprendimas: trys kaltinamieji, studentas Margiris Aistis, kun. Kazimieras Pugevičius ir Bridges redaktorių Rimantas Stirbys nubausti po vieną dieną kalėjimo, bet aresto metu išsėdetas laikas įskaitytas į bausmę. Teisėjo manymu, šie trys policijos įsakymą nutraukti demonstracijas girdėjo. Isteisinti: Jūratė Krokytė-Stirbienė, Virginė Vytautė Volertas, Danutė Vaičiulaitytė, Asta Banionytė, Linas Kojelis, Vidmantas Rukšys, Gintė Damušytė, Simas Kudirkas ir Birutė Zdanytė. Prieš penkis demonstrantus — Ofeliją Baršketytė, Craig Hardy, Juozą Krauską, Leoną Bernotą ir Vytenį Gurecką bylos buvo anksčiau nutrauktos.

Žodis Lietuvos jaunimui ir mūsų visuomenei

Teismo dienai teisiamieji paruošė laišką Lietuvos jaunimui ir žodį laisvojo pasaulio lietuviams. Laiškas Lietuvos jaunimui buvo išverstas į anglų kalbą ir dalijamas teismo eiga stebėjusiems amerikiečių laikraštininkams.

kam ir žinių agentūrų atstovam. Laiške Lietuvos jaunimui rašoma:

"... Eidami į teismą, mes nesijaučiam esą Amerikos valdžios persekiojami... Prasilenkėkite su Washingtono miesto potvarkiu, draudžiančiu demonstruoti arčiau negu 500 pėdų nuo užsienio atstovybių. Tačiau teisme mes bandysim irodyti, kad mūsų atveju tas potvaras nėra neturėtūs būti taikomas.

Jūs, ... priešindamiesi Maskvos okupacijai, operuoja visi kitoj politinė erdvė. Pas jūs nusikaltimus prieš tautas ir individus vykdo pati valdžia, kuri yra neteisėta ne tik Lietuvių, bet ir pačioj rusų tautoj. Jūs persekioka ir teisiai valdžia, laužydama iškilmingai pasirašytas tarptautines sutartis, savo konstituciją bei išstatymus. Jūs teisias Kremliu įsitvirtinęs nusikaltėlis, kuris save vadina "komunistų partija ir sovietine vyriausybę".

Mes norim jūs užtikrinti, kad laisvojo pasaulio lietuvių jaunimas jūsų balšą girdi, jūsų žingsnius sekia ir jūsų širdžią plakimą jaučia. Savo solidarumėmes esam su jumis..."

Žodis laisvojo pasaulio lietuvių išspausdintas išsiųstas perteikiamas Darbininko numeru.

Amerikiečiai domisi, veiksniai ne

Nors teismas buvo kelis kartus atidėtas, tačiau gruodžio 3 pirmis žinių agentūrų ir amerikiečių spaudos susidomėjimas išnaudojo kiekvieną plynę, griaudamas liudininkų pradymą reikšmę. Teisėjas priėmė gynėjo argumentus, kad demonstrantai buvo areštoti ne visai tinkamu būdu.

Teismo sprendimas: trys kaltinamieji, studentas Margiris Aistis, kun. Kazimieras Pugevičius ir Bridges redaktorių Rimantas Stirbys nubausti po vieną dieną kalėjimo, bet aresto metu išsėdetas laikas įskaitytas į bausmę. Teisėjo manymu, šie trys policijos įsakymą nutraukti demonstracijas girdėjo. Isteisinti: Jūratė Krokytė-Stirbienė, Virginė Vytautė Volertas, Danutė Vaičiulaitytė, Asta Banionytė, Linas Kojelis, Vidmantas Rukšys, Gintė Damušytė, Simas Kudirkas ir Birutė Zdanytė. Prieš penkis demonstrantus — Ofeliją Baršketytė, Craig Hardy, Juozą Krauską, Leoną Bernotą ir Vytenį Gurecką bylos buvo anksčiau nutrauktos.

Žodis Lietuvos jaunimui ir mūsų visuomenei

Teismo dienai teisiamieji paruošė laišką Lietuvos jaunimui ir žodį laisvojo pasaulio lietuviams. Laiškas Lietuvos jaunimui buvo išverstas į anglų kalbą ir dalijamas teismo eiga stebėjusiems amerikiečių laikraštininkams.

pat CBS televizijos ir Radio Liberty atstovai. Dalyvavo Washington Post, Washington Star, Reader's Digest, Cleveland Plain Dealer ir kai kurių mažesnių laikraščių korespondentai. Reader's Digest pakvietė teismuose išskirtinius po teismo atvykti į žurnalą patalpas taurei Šampano, nežiūrint, kokie būtų teismo rezultatai.

Lietuvių Bendruomenė, kuri visą laiką demonstrantus visokeiropai rėmė, vykstančiu teismu rode stiprūsus susidomėjimą. Is Philadelphia atvyko visuomeninė reikalų tarybos pirminkas Algimantas Gečys, vice-pirm. Aušra Zerr ir narės —

Rima Mironienė ir Daiva Kezienė (iš New Yorko). Is Californijos dalyvavo LB tarybos narys Juozas Kojelis. Teismo salė buvo gan tirštaip pripildę Washingtono lietuvių, kurių tarpe buvo matyti Laučkai, Aistiečiai, Vaičiulaičiai, Gureckai ir kt.

Visus laikai nemaloniai nustebino faktas, kad teisme nepasirodė nei Vlico, nei Altos atstovai. Ar šios ištaigos pritarė Naujienų ir Akiračių pareikštam nusistatymui, kad demonstrantai "nėra didvyriai" ir kad dėl jų laiko eikvoti neverta? Taip, jie nėra didvyriai ir tokiai savęs nelaiko. Tačiau mažesni didvyriai yra tie, kurie savo didvyriškumą išreiškia piktūniu. "Reorgiškas patriotizmas" jau yra per daug save nunuoginges, kad blaivios galvos galėtų jo geromis intencijomis patikėti. Todėl patriotinė visuomenė jaučiai iniciatyvą sutiko su pasidžiauvinu, su pasitikėjimu ir su visokeriopa parama.

J. Kj.

IS PAVERGTOS LIETUVOS KULTURINIO GYVENIMO

— Pavergojo Lietuvoje vadinamosiose kūrybinėse sajungose veikia pirminės partinės organizacijos. Tai priežiūros organizacijos, kad kūrėjai nenukryptyti nuo partijos linijos. Maždaug prieš mėnesį jos visos turėjo ataskaitinius susirinkimus.

Dailininkų sajungos partinės organizacijos veikla apžvelgė sekretorius V. Vincevičius. Jis pasidžiaugė, kad "didžiuosiuose respublikos miestuose, rajonų centruose, ūkiuose eksponuota daug reikšmingų dailės kūrinių, atspindinčių Lietuvos komunistų partijos, visos tarybinės liaudies revoliucines, kovines ir darbo tradicijas". Minėjo kūrėjinius dailininkus ir pavardėmis, ypač tuos, kurie ieško temų "Šiuolaikiniame gyvenime, dalyvaujančiame socializmo kūryboje". Neužmiršo ir paraginti dailininkus, kad eity kartu su komunistų partija, kurtų socialistinių žmogų. I partinės organizacijos biurą išrinkti J. Antanavičius, J. Gaižauskas ir A. Raudonikis.

biurų išrinkti: V. Vincevičius, G. Jokūbonis ir A. Gudzevičius.

Kompozitorų sajungos partinės organizacijos ataskaitinį pranešimą padarė tos organizacijos sekretorius J. Antanavičius. Ir jis džiaugėsi, kad "per pastarąjį dešimtmjetį sulikta daug visuomeniškai reikšmingų kūrinių. Tikrovės dramatiniai kolizijų aidas, filosofiškas globalinių problemų apmąstymas, disonansiniai aštri muzikos kalba, laisvas disponavimas moderniaisiai išraiškos būdais — tai būdinga daugelio kompozitorų kūryba".... "Partinė organizacija dėjo daug pastangų, kad kompozitoriai ir muzikologai kūryba taptu socialiai efektyvesnė". Pranešimo pabaigoje kompozitoriai ir muzikologai įpareigojami "sėkmingai spręsti sudėtingus liaudies estetinio ir ideologinio auklėjimo uždavinius". I partinės organizacijos biurą išrinkti J. Antanavičius, J. Gaižauskas ir A. Raudonikis.

— Net Kultūros ministras J. Bielinis pripažino, kad "dar yra rajonuose ištaigų ir organizacijų, kurios nevykdo kultūros paminklų apsaugos išstatymo, ir dėl to paminklai nyksta". Ministerio paaikinimė spaudai minimi šie nykstanti istoriniai paminklai: Užvenčio dvaro gyvenamais namas, kuriame gyveno rašytoja Šatrijos Ragana; niekas neglobojama Krekenavos, kuriame I pasaulinio karso metu gyveno Maironis; Panevėžyje nugriautas namas, kuriame gyveno rašytojas J. Lindė-Dobilas; G. Petkevičaitės-Bitės muziejaus Panevėžyje negalima atidaryti, nes Kauko "Dailės" kabinetinis nepagaminė reikalingų baldų; Lazdynų Pelėdos gimtuojuose Paragiuose nepakankama prižiūrima sodyba. Atrodo, kad paminklų priežiūrą trukdo sovietinė biurokratija.

— Spaudoje rašoma, kad baigtas remontuoti Panevėžio-Šiaulių plentas — automagistrė. Tai žymiai pagerėja rytinės Lietuvos susisiekimas su pajūriu.

Pr.N.

RAYMOND KIVITA, lietuvių kilmės nekilnojamo turto prekybininkas, dirba su Century 21 Friendly Realty, 63 West Merrick Rd., Valley Stream, N.Y. 11580. Tel. 516 825-6511. Pasigrežkit Long Island gamta. Visi modernūs patogumai. Aptarnaujama Valley Stream, Lyndbrook, Malverne, Franklin Square, Woodhaven, Richmond Hill, Queens.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Road., East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisai Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių paruočiavė. Gėlės įvairiom progom. 846-545-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuvės. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvės direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobilium pastatyti.

JUZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudinai, Income Tax pildymas. Ištaiga veikia naujajų vietų — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Tel. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Ištaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klijentais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SUNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuvinių pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLÀ — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams torstai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Tel. 779-5156.

SPARTA — Rašomas mašinėlės jv. kalbos, radio, spalv. TV, compuitei, jv. bzn. mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojateis ir firmos autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

FLORIDA REAL ESTATE Angelė E. Karnienė REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY Residencinės ir Komercinės Nuosavybės Apartmentai • Kondominiumai • Nuomavimas 3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, Fl. 33706 Telefonas (813) 360-2448. Vakare (813) 345-2738

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y., 11207

Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351

Publication No. ISSN 0011-6637

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujunge AMERIKA. LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Prenumerata metam \$13.00 • Straipsnių ir korespondencijos redakcija taiso savo nuozūrą • Pavarde pasirasyti straipsniai nebutinai išreikšia redakcijos nuomone • Už skelbimų turinį iš kalba redakcija neatsako.

Redaguojant REDAKCINE KOMISIJA

1980 metus apžvelgiant

Atsisveikindami su 1980 metais, dar kartą apžvelgiamojuos, ką jie davė lietuvių tautai, kuri taip atkakliai kovoja dėl savo nepriklausomybės, ką metai davė Amerikai, visam pasaulyui?

Metai praėjo Sovietų Sajungos militarinėje grėsmėje. Sovietų kariuomenė nepasitraukė iš Afganistano. Sovietai savo divizijas sutelkė prie Lenkijos, kad ten užslopintų laisvės troškimą ir darbininkų streikus, naujas, komunistų partijai nepriklausančias unijas. Visam pasauly kilęs triukšmas, griežtas Amerikos ir Nato valstybių protestas sulaikė ovietus nuo šio žygio. Bet ar ilgam?

Tačiau Lenkijos darbininkų streikai ir ju išskovotos unijos yra labai reikšmingas faktorius. Tai didelės skylės sovietiniame laive. Tai yra sovietinės — komunistinės epochos galio pradžia: Darbininkų streikai plėsiai prieš toliu, palies pačią Sovietų Sajungą ir niekais pavers jos propagandą, kad ten gera gyventi darbininkam, niekais pavers ir Sovietų Sajungos galybę.

Pačioje Amerikoje pirmą kartą žmonės taip nusuko nuo liberalizmo ir pasuko į dešinę. Tai parodė šių metų prezidentinių rinkimų. Žmonės nori, kad sustabdytų tą chaosą, kuris apėmė visą gyvenimą. Žmonės nori ramesnio, saugesnio gyvenimo. Visas laisvasis pasaulis nori, kad Amerika būtų pirmoji pasaulio galybė ir savo demokratine laisve visus globotų ir palaikytų. Tik stipri Amerika sutramdys sovietinę agresiją.

Tad atsisveikindami su 1980 metais, linkime, kad šis kraštas, Jungtinės Amerikos Valstybės, per ateinančius metus augtu ir stiprėti ekonomiškai, militariškai.

Tėvynėje Lietuvoje

Okupuota Lietuva ir šiai metai parodė savo vitalinę jėgą, sa-

vo laisvės troškimą. Ten éjo pagrindinė spauda. Metus pradėjome Liet. Kat. Bažnyčios Kronikos 39 numeriu, o baigėme 44 numeriu. Vadinas, per metus išėjo net 5 Kronikos numeriai. Visos komunistinės režimo pastangos ją sunaikinti ir sulaikyti nuojo niekais.

Okupantai ir toliau suiminėjo taurius lietuvius, patriotus, kišo juos į kalėjimą, bet tai nesustabdė, nenuslopinio plintančio ir didejančio žmonių patriotizmo.

Su Lietuva surištas didžiausias šiu metų įvykis tai Vlado Šakalio pabégimas. Jo kelionė per miškus, ežerus, pelkes, per Suomiją nuskambėjo visame pasaulyje ir parodė, kaip pavergti žmonės veržiasi į laisvę. Jo žygis sustiprino ir laisvojo pasaulio lietuvius, atgaivino juo patriotizmą. Atsirađęs laisvėje, Vladas Šakalys nenuslinko kur į tylų kampelį, bet tuo įsijungė į aktyvą kovą dėl Lietuvos laisvės. Petr trumpą laiką jis apvažinėjo Ameriką, Kanadą, buvo net Madride, liudydamas apie žmonių pavergimą Lietuvoje.

Dviejų milijonų Fonds
Laisvojo pasaulio lietuvių judėjo normaliai, jau nusistovėjus tvarka. Gal reiškiasi Siek tiek pavargimo, gal ir jégos mažėja, bet darbo, kovos dvasia tebera gyva ir stipri.

Svarbiausiu lietuviškojo gyvenimo faktu reikėtų laikyti Lietuvių Fondo žygį. Jis užbaigė 2 milijonus. Kadaike kiek buvo vargo, kai reikėjo aukas rinkti premijom, kultūriniam reikalams. Dabar Lietuvių Fonds tūkstančiais remia lietuvišką kultūrė veiklą.

Kai Lietuvių Fonds pradėjo organizuotis, kiek buvo baimės, ar pajegsime sudėti milijoną. Kiek buvo aplinkui skeptikų, kurie tuo netikėjo. Dabar jau yra Fonde du milijonai! Tai parodo

(nukelta į 4 psl.)

ŽMOGUS — JUDANTI KRYŽKELE

KELIONĖS IŠPŪDŽIAI

Antanas Rubšys,
Manhattan College

49

Tegul kiekvienas, kuris tik yra išlikęs (iš Tremties), kur tik jis begyventų, būna aprūpintas vienos žmonių sidabru ir auksu, manta ir galvijais bei laisvomis aukomis poreikiams Šventyklos, kuri yra Jeruzalėje" (Ezd 1, 1-4).

Nenuostabu, kad pranašas džiaugia:

Guoskit man Tautą, guoskit juos!

Sako jūsų Dievas.

Kalbėkit švelniai Jeruzalei ir paskelbkite jai

... *Taisikit dykumoje Jahvei vieškelį.*

Ištiesinkit dykynėje mūsų Dievui kelią.

Kiekvienas slėnys tebūna užpiltas,

Kiekvienas kalnas ir kalnelis — nulygintas.

Kiekviena kalva tebūna lyguma,

kiekvienas gābrys — slēniu.

Tada Jahvė šlovė bus apreikšta

ir visa žmonija ją matys.

Žmonija yra lyg žolynas... Dievo žodis pastovus amžinai...

(Iz 40, 1-8.)

Kiras Didysis apie save
Britų muziejus Londone turi

Kiro cilindrą — paties Kiro pa-

minklinį įrašą. Nugalėjęs medų

karalių Astyages, Kiras užėmė

Ektabaną, medų sostinę, ir ēmė

kurti savo pasaulinę imperiją.

Jam rūpėjo užkariauti Viduržemio jūros kraštus, įsitvirtinti Ma-

žojo Azijoje ir neštį vieno pa-

saulio mintį bei šviesą į Rytų

kraštus. Lidijs Krizas, Babilo-

nijos Nabonidas ir Egipto Ama-

sis II veltui bandė būriuoti

bendrai gynybai. Kiro vieno pa-

saulio idėja buvo lyg ugnis sau-

same krūme. Jis nugalėjo ir pa-

ėmė nelaisvę Krizą (546 m.

prieš Kristą), o Lidijs tapo satra-

pja — provincija Persijos im-

perijos. Babilonas pasidavė Kir-

ui 539 metais be mūšio. Egipto

Kiras, tiesa, neužkariavo, bet

paruošę Persiją žygiai į Egiptą.

Kiro cilindras atspindi jo per-

gales ir savimonę. Irašas prasideda Nabonido, Babilono karaliaus, pasmerkimu. Kaltas jis, nes nesirūpina Marduk, Babilonijos dievo, šventove ir laiko žmones vergais. Dėl to, rašoma cilindre, "dievų viešpats (Marduk) baisiai įsirdo" ir, dievų lydimas, pasitraukė iš Babilono. Tačiau, matydamas vargą krašte, Marduk, užuot pykės, ima Babilono gailėtis:

Izaijo knyga vadina Kirą Jahvę Mesiju ir laiko jį Jahvę užmojo vykytoju. Paties Kiro pa-

minklinis įrašas tvirtina, kad

Marduk, Babilono dievas, pasi-

rinko Kirą būti "pasaulio valdo-

" ir įėjo kartu su juo "lyg

tiesas lig ausies. Tačiau kalbina-

mi tik juokiasi ir atsakyti nesi-

ryta.

Vėl autobuse. "Salaam alei-

kum!" arabų kai atsišvaino

svetningieji Pasargadae sugoto-

jai. Grįžtame link Shiraz — va-

žiuojame į Naqš-i-Rustum ir Per-

sepoli.

Kiras mane stebina. Jo "geri

darbai ir dora širdis" iliejo pa-

kantumą į tautų santiukius. Žyda

buvo Kiro pakantumo, Persijos

vieno pasaulio, mokykloje net

du šimtus metų.

Kiro mokytojas — Zarustra

VI prieškristinis amžius davė

žmonijai ne vieną, bet keletą

nuostabių pirmūnų. Indijoje

Siddhartha Gautama tapo Budha — Apšvestuoju (563-483

m. pr. Kr.), Kinijoje K'ung Fu-

Tzu (Konfucijus) kūrė darną vi-

suomenėje (551-479 m. pr. Kr.),

o Lao-Tzu rodė Kelią (604-?)

ir Ezdros knygos — Jahvęs, Izraelio Dievo, užmoju. Pagal Š. Raštą, Jahvę, Izraelio Dievas ir Istorijos Viešpats, yra įvykiuose ir veikia per įvykius.

Istorija, įvykiai, yra Dievo staklės, kurios audžia Istorijos Vieš-

paties užmojų.

m. pr. Kr.), Persijoje Zarustra kvietė į atsaja pasaulio samprataj (628-551 m. pr. Kr.), Izraelyje pranašas Jeremijas šaukė į asmenišką atliepimą Dievui istorinėje pervaertoje (628-586 m. pr. Kr.).

Buddha, Apšvestasis, pasiekė Nirvaną — užgesino savyje norą būti ir turėti; Konfucijus ėmėsi kurti visuomenę su asmenišku "noru rūpintis artimo gerove"; Lao-Tzu vedė į "gamtos Kelią", kuris tampa darna visatominėje ir žmogaus gyvenime; Zarustra skelbė asmenišką nuosprendį už šviesą ir gerumą; Jeremijas ragino sekti save istorinėje audroje, kuri žmones išrauna ir persodina.

Visi šie žmonijos milžinai-pir-

mūnai gyveno VI a. prieš Kris-

tū! Labai įdomus sutapimas. Za-

rustra ir Kiras — mokytojas ir

mokinys, idėja į jos įgyvendiniamas. Kiro "geri darbai ir dora širdis" turi šaknis Za-

rastros moksle apie šviesą

ir gerumą. Šie du persai tapo

Vakarų žmogui kryžkele į naujų pasaulėjautą ir pasaulėžiūrą.

Pasauliję, anot Zarastros,

yra dvi jégos: šviesa-gerumas ir

tamsa-blogumas, arba Ahura-

mazdah ir Ahriman. Žmogus

turi laisvę apsispresti būti geru

ar blogu, kam padėti — Ahu-

ramazdah ar Ahriman.

(Bus daugiau)

Pasargadae: Kiro Didžiojo rūmai. Nuotr. Antano Rubšio

rus duoną ir salotus, negalėjom, nes viskas buvo labai neskanu ir riebaluota.

Pavalgę traukėm toliau ir sustojim vėl vienos kalvos papédėj, kurioj buvo papuošalų dirbtuvės, pagarsėjusios visame pasauly savo ranka piaustytomis Kamėjos galutėmis. Cia prie siaurų stalų palangėse apsišaravavę juvelyrų aukiniais, sedėjo keliolika įvairaus amžiaus vyru, su tam tikrais aštriais peiliukais piaustančiu baltus Kamėjų profilius. Stiklinėse vitrinose stebėjom nuostabaus grožio rankų darbo gaminius. Su mumis drauge keliaujančios japonės pirkė brangenybes saujomis, nors kai nė buvo pasakskai aukštatos.

Pasidairius po dirbtuvės ir papuošalus, dailiai apsirengusios merginos pakvietė visus laiptais pasikelti į antrą aukštą, kur ilgoj, siauroj patalpoj buvo išrikuoti nuostabaus grožio inkrustuoti, raižyti, piaustyt ir dramblio kaulu dabinti stalai, staleliai, šachmatų lentų stalai ir net bilijardas. Vienas tokiai staledžių galėtų būti pristatytas apdraustas į Ameriką "tik" už du tūkstančius dolerių... Deja, čia net ir turtinėje turistai neatrodė susigundę.

Traukėm toliau Sorento link, kuris turėjo būti paskutinis mūsų ekskursijos taškas. Tai tas garsus kurortinis Italijos miestas, kurį taip išgarsino "Sugržik į Sorrento" daina, dainuojama turbūt visame pasauly.

Jei Neapolis, Roma ir Pompéjos apylinkės buvo tipiškai itališkos ir stilingos nuo senovinių paminklų iki šių dienų pramonės ir prekybos pastatų, tai Sorrento jau pasirodė gryna tarptautinis, modernus, pritaikytas gryna labai turtinėm atostogaujtojam. Centrinė miesto aikštė padabinta manikiurom prievedėmis, taip primenančiomis Amerikos priemiesčius, spalvingais

žydinčiais krūmais ir gyvatvorėmis, buvo apsupta turistinių viešbučių ir ištaigingų krautuvė, kurių vitrinose matėsi Guci, Dioro ir Chiaparelli originalai, brangenybės, išeiginiai drabužiai. Pats Sorrento miestas, panašiai, kaip ir Neapolis, turi savo įlanką su "Marina Grande", kurioj, inkarūs nuleidus, ilisi turtuoli privacijos jachtos. Cia švara neapprasta, netipiška kitiem Italijos miestam, ir patys gyventojai atrodo prisiderinę prie aukštost turtinę turistų klasės. Aikštės šone stovi išpudingas Torquato Tasso paminklas, vaizduojantis didžių poetą jo laiko drabužiais, atsirėmusi į storą knygą, parėmėsi smakrą ranką ir nutolusiu žvilgsniu žvelgiantį neišmatuojamus tolui. Nuo pakrantės žvelgiant žemyn, matosi įdomi uoléta anga, vedanti į Tirėnų jūrą ir pavadinta Karalinių Joannos Maudykle. Tolumoj skersai įlankos dunkso mieganties Vezuvijus.

Stoviu atsirėmus į metalinę pakrantės tvorę ir bandau į atmintį išrašti visus tuos nuostabius vaizdus, kurių negali perduoti joks aparatas ir jokia dailininko ranka. Aikštės šonuose, šalia lapuočių, išdidžiai į dangų kelia savo puošnai karūnuotas galvas itališkos palmės. Tokių palmių niekur nesu mačiusi, nė pačiuose Amerikos pietuose.

Atrodo, kad turistai yra gerokai prisięję prie Sorrento ekonominių lygio, nes čia visi vietiniai gyventojai pasižymi labai gera apranga, dailiomis šukuenomis, gera alyvė. Pati žemėje Sorrento pakrantė išmarinta plaukymo baseinais, apsuptais spalvotų kėdžių, kuriose ilisi Saulės mylėtojai. Kitame šone matosi garsioji Capri sala, į kurią, deja, jau nebeturėjom laiko vykti.

(Bus daugiau)

MOKYKLŲ PROBLE莫斯

aitė Kennebunkporte — 11

isreikštą padéką savo žodžiu, pasidžiaugdamas, kad abiejose stovyklose buvo susirinkę gražus mokytojų skaičius, kad viskas gražiai praėjo tikrai draugiškoj ir darbingoj nuotaiko. Linkėjo mokytojam išsigytas žinias pritaikyti savo mokyklose ir viską daryti, kaip iki šiol, kad mokyklos veikty, kaip veikusios, iš mokinijų skaičius ne mažėtu, bet dar būtų galinga jų padidinti. Baigdamas padékojo visiem studijų savaitės vadovam ir talkininkam. (Atskirių dienų programom, tarp kitokios, vadovo D. Bobelienė, A. Masilionis, M. Jonynienė, S. Rudys ir J. Viesulienė.) Padékojo taip pat ir tėvam pranciškonam už gražią vasarvietę ir nuoširdžią globą. Linkėjo visiem mokytojam geriausios sėkmės lituanistinė švietimo baruose.

Paskui buvo dar pasivaininiamas, pasiūnekučiavimas, na, ir atsisveikinimas, nes kai kurie jau ankstų ryta turėjo išvykti.

Baigiamosios pastabos

Atrodo, kad čia jau daugiau ir nereikėtų nieko pridėti. Pasakytos užbaigimo kalbos, atsiveikinimu lyg ir padetos taškas — ir baigta. Gal ir nereikėtų, bet man niekaip neišsina iš galvos viena vieta J. Masilionio reportaže apie Kennebunkportą spalio 8 dienos Drauge, kur jis pripažista, kad čia "gražu, bet ir jautiesi svetimas", ir pagaliau, išvardinęs savo pastebėtas Kennebunkporto studijų savaitės tarimas neigiamybės, baigia žodžiai: "Kam to reikia, čia tau būtina Dainava...", ir dargi su daugtašiu, atseit dar jo mintis pilnai neišreikšta, bet tegul užteks ir tiek. Kaip sau norit, bet šiame paskutiniam sakiny yra ir šioks toks priekaištis. Vadinas, Kennebunkportas negali susilyginti su Dainava.

Kam gi iš tikrujų J. Masilionis čia priekaista? Nagi sau pačiam. Juk programas abiem studijų savaitėm nustatė Švietimo Taryba. Ji už programas

New Yorke — 75 metų sukaktį.

Premijos

Rašytojų Draugijos premija už literatūrą paskirta Algirdui Landsbergiui už jo knygą "Muzika įžengiant į neregėtus miestus".

Draugo dienraščio 29-tajā metinė premija laimėjo Juozas Kralikauskas už romaną "Po ultimatum", Vinco Krėvės vardo premija Montrealyje paskirta poetui Henrikui Nagiu.

Religinės literatūros premija, skiriama Ateitininkų Federacijos, teko kun. prof. Antanui Rubčiui už veikalą "Raktas į Naujajį Testamentą".

Eugenijus Kriauceliūno vardo jaunimo premija paskirta Joana Kuraitei iš Hamiltono.

Buvo ir specialus konkursas radijo valandėlėm, kas parengs geresnę programą Vilniaus universitetu 400 metų sukakties proga. Pirmą premiją 500 laimėjo Laisvės Varpo radijo valandėlė Bostone, II premiją — 300 dol. radijo valandėlė Los Angeles, III-čią premiją 200 dol. Laisvės Žiburio radijo valandėlė New Yorke.

Vidai Bučmienei, Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos Clevelande direktorei, ivertinant jos darbą švietimo srity, įteikta Ohio lietuvių gydytojų 24-oji kultūrinė 1000 dol. premija.

JAV LB kultūros tarybos skirta dailės premija — 1000 dol. — teko dail. Viktorui Vizgirdai.

Segėdant įvairiomis įvairiomis poetas Nadas Rastenis, gimės 1891.I.19, išleidęs kelias eilių knygas, į anglų kalbą išvertęs Donelaičio Metus ir Baranauską Anykščių Šilelį.

Birželio 20 Clevelande mirė Aldona Nasvytytė-Augustinavičienė, profesorė, kultūrininkė.

Rugpjūčio 3 Belgijoje mirė pulkininkas Juozas Lanskaronskis, buvęs neprilausomas Lietuvos karo atache Prancūzijoje ir Belgijoje, Lietuvos laisvės karių dalyvis, gimės 1893.I.7.

Rugpjūčio 13 mirė kun. Juozas Grigonis, gimės 1921.I.21.

Rugpjūčio 21 Bostone mirė Kazys Merkis, sulaukęs 75 metų, savanoris, žymus sportininkas, boksininkas, dviratininkas, šachmatininkas, Darbininko redagavęs šachmatų skyrių per 30 metus.

Rugpjūčio 4 senelių namuose Newarke mirė Pranas Vaškas, Lietuvos vyčių veikėjas, daugelio laikraščių korespondentas, bendradarbiavęs i Darbininke, gimės 1903.IX.24.

Rugsėjo 7 Chicagoje mirė rašytojas Aloyzas Baronas, gimės 1917.XII.12, daugelio knygų autorius, išgamtis Draugo redaktorius, laimėjęs kelias premijas už savo literatūrinius kūrinius, buvęs Lietuvos Rašytojų Draugijos pirmininkas.

Spalio 20 Great Necke, N.Y., mirė generolas Stasys Pundzevičius, Lietuvos kariuomenės žymus karys, buvęs g. en. štabo viršininkas, divizijos vadas. Buvo gimės 1893.IX.2.

mirė 1891.V.1.10.

Lapkričio 30 Largo, Fla., mirė Albinas Trečiokas, kadaise gyvenęs Newarke ir plačiai pasireiškęs savo visuomeninėje veikla. Tėvynės Mylėtojų draugijoje, Alte, Balfe, Amerikos Lietuviai Tautinėje Sąjungoje, Lietuviai Bendruomenėje ir kitur, gimės 1893.X.28.

Gruodžio 17 Lemont, Ill., mirė rašytojas Marius Katiliškis, daugelio knygų autorius, laimėjęs bent kelias premijas už literatūrinius kūrinius, gimės 1915.IX.15.

Gruodžio 17 Bostone mirė Stasys Lušys, ekonomistas, vi-

suomenininkas, plačiai veikęs krikščionių demokratų sąjungoje, ateitininko, Vliko narys, gimės 1903.VIII.31.

Su pagarba nulenkiame galvas iškeliausiom iš mūsų tarpo. Jie visi savo darbu ir triūsu papuošę Lietuvą ir ją praturtino.

Esame dėkingi visiem, kurie dirbo ir veikė nebijdami nėi pažuos, nelaukdami nei dekingumo, tarnavo lietuviškai visuomenei ir ją darė geresnę, šviesesnę.

Su gilia rimtimi ir darbo entuziazmu pasitinkame ateinantiūs metus. Dirbkime, kovokime, darykime visa, kad Lietuvai priartėtų laisvės dienos. Taip pat taupykime ir saugokime lietuviškas jėgas. Mūsų nedaugel yra. Visi esame svarbūs ir reikalingi, kad lietuviškai bendruomenė ir lietuviškai kultūra augtų ir klestėtų.

Sékmés ir ištvermés visiem!

tokį nuotoli viena diena padaryti, ypač kada dabar greitis nustatytas tik 55 mylios per valandą. Kartais gi pasitaiko didelis judėjimas kely, tačiau net ir tiek negali nuvažiuoti. Taigi tenka nakvoti. Vadinas, ir rytinio rajono mokytojam tenka kartais važiuoti ir dieną, ir naktį, kol pasieki Dainavą.

Štai dėl ko rytinio rajono mokytojai norėtų, kad bent pramainių būtų studijų savaitės renigamos ir Kennebunkporte.

Jei vidurinio rajono mokytojai naudojasi savotiškom lengvatonom (lengviau pasiekti Dainavą), tai jau laikas atsižvelgti į rytinį rajoną, ypač kai valdžia kitaip metais jau neapmokės išlaidų.

Tikimasi, kad J. Masilionio keliuose vargu aprašymas bus Švietimo Tarybai geras argumentas į visa šita ateityt atsižvelgti. Tai tiek apie penkadienio vakaro šios vienos problemai.

Grudžio 17 Bostone mirė Stasys Lušys, ekonomistas, vi-

suomenininkas, plačiai veikęs krikščionių demokratų sąjungoje, ir padėtoji, kai valdžia kitaip metais jau neapmokės išlaidų.

Tikimasi, kad J. Masilionio keliuose vargu aprašymas bus Švietimo Tarybai geras argumentas į visa šita ateityt atsižvelgti.

Po to vakaro vadovas A. Masilionis pasakė užbaigos žodį, pagerbdamas Br. Juodelį ir jam padékodamas už išrūpinimą finansinės valdžios paramos šiai mokytojų studijų savaitei.

Ta parama, kaip niekada, buvo didelis paskatinimas nemažam skaičiu mokytojų dalyvauti šią

vasarą abiejose stovyklavietėse:

ir Dainavą, ir Kennebunkporte.

B. Lukoševičienė ir Monika Jonynenė iš Kanados įteikė Br. Juodeliui mokytojų vardu gražią dovanę iš gintaro.

Bronius Juodelis atsakė į jam

AMERIKOS LIETUVIAI BENDRUOMENINÉJ VEIKLOJ

Kanados Lietuvių Bendruomenės tarybos suvažiavimas įvyko lapkričio 1 ir 2 Montrealy. Jame pranešimus padarė krašto valdybos pareigūnai ir apylinkių pirmininkai. Pamaldos buvo Aušros Vartų parapijos salėje. Po pamaldų suvažiavimui pranešimą padarė PLB valdybos pirm. Vytautas Kamantas, o kaip svečias dalyvavo JAV LB krašto valdybos pirm. Vytautas Kutkus, kuris suvažiavimą pasveikino. Suvažiavimo metu išrinkta nauja Kanados LB krašto valdyba, kuri jau pasiskirstė ir pareigomis. Naujoji pirmininkė yra jauniosios kartos atstovė Joana Kuraitė.

Vytautas Alantas laimėjo Dirvos novieles konkursą. Premija jam buvo įteikta Dirvos 65 metų sukakties minėjimėje Detroitėje lapkričio 2. JAV LB krašto valdybos pirm. Vytauto Kutkaus sveikinimą Vytautui Alantui perskaityė JAV LB krašto valdybos reikalų vedėjas Karolis Balys.

JAV LB krašto valdyba posėdžiavo lapkričio 16. Posėdžio metu buvo apsvarstyti PLB valdybos paruošti Pasaulio Lietuvių Dienu, įvyksiančią 1983 Chicagoje, organizacinių nuostatai, aptartas praėjusios tarybos suvažiavimas Chicagoje, piniginis vajus sportininkų išvykai į Australiją paremti ir ketvirtasis mokslo ir kūrybos simpoziumas. Nutarta išmokėti 2,000 dol. sportininkų išvykai į Australiją, paskirta 500 dol. JAV LB socialinių reikalų tarybai, 5,000 dol. visuomeninių reikalų tarybai. Taip pat nutarta Kalėdų švenčių proga paremti lietuviškų laikraščius.

Pasaulio Lietuvių gruodžio numeris yra skiriamas JAV Lietuvių Bendruomenei. Turinys: straipsniai ir pranešimai pirm. Vytauto Kutkaus, "visuomeninėj reikalų tarybos pirm. Algimanto Gečio, švietimo tarybos pirm. Juozo Plačio, kultūros tarybos vicepirm. Viktoro Mariūno, socialinių reikalų tarybos pirm. dr. Antano Butkaus, vicepirmininko organizaciniams reikalam Jono Urbono, JAV Lietuvių Jaunimo Sajungos pirm. Virgaus Volerto ir Lietuvių Fondo valdybos pirm. dr. Gedimino Baluko.

Vytautas Kutkus, JAV LB krašto valdybos pirmininkas, valdybos vardu raštu pasveikino: Darbininką, kuris lapkričio 16 New Yorke šventė savo 65 metų sukaktį; Simą Kudirką, kuriam lapkričio 23 suėjo 10 metų nuo šuolio į šį laisvęs kraštą; JAV LB Palm Beach apylinkę, kuri lapkričio 27 šventė 5 metų sukaktį; Vliko seimą, įvykusį gruodžio 13 ir 14 Toronte; Australijos ir Šiaurės Amerikos sportininkus, mūsiškius Australijoje viešinčius nuo 1980 gruodžio 20 iki 1981 sausio 14; Australijos LB krašto tarybos suvažiavimą Adelaidėje gruodžio 28-31; Pietų Amerikos lietuvių kongresą, įvyksiantį 1981 vasario 11-15.

Pirmas kultūros darbuotoju suvažiavimas įvyko lapkričio 22 ir 23 Clevelande. Suvažiavimą ruošė JAV LB kultūros taryba, kurios pirmininkė yra Ingrida Bubliene. Jame paskaitą skaitė disidentas poetas Tomas Venclova. Pranešimus padarė Lietuvių Fondo tarybos pirm. dr. Antanas Razma ir V-jo teatro festivalio rengimo komiteto pirm. Anatolijus Kairys. Simpoziume dalyvavo Liuda Rugienė, poetas Stasys Santvaras, Teresė Gečienė ir Aloyzas Astravas. Suvažiavimą sveikino ir uždarė JAV LB krašto valdybos pirm. Vytautas Kutkus. Suvažiavimo dalyviai stebėjo Dainavos ansamblį pastatytą Aloyzo Jurgučio trijų veiksmų operą "Ciūnskas". Operos libretas — Anatolijaus Kairio. Ansamblį iškvietė veikli JAV LB Clevelando apylinkės valdyba, vadovaujama energingo Jurgio Malskio.

JAV LB krašto valdyba pasveikino naujai išrinktą prezidentą Ronaldą Reaganc, viceprezidentą George Bush ir kitus aukštus respublikonų pareigūnus. Sveikinimą pasiraše pirm. Vy-

tautas Kutkus ir vicepirmininkė Aušra Zerr.

Lietuviškų parapijų reikalų JAV LB krašto valdyba parašė laišką Kunigu Vienybės pirm. kun. Albertui Kontautui ir vienim Kunigu Vienybės centro valdybos nariam, prašydama, kad bendru laišku būtų kreipiamasi į visas lietuvių tautines parapijas ir JAV LB apylinkes su tikslu sustiprinti parapijas ir siekti, kad jos būtų ne tik tikėjimo, bet ir lietuviybės tvirtovėmis. Dirvą paruošus, bus skelbiami lietuviški parapijų metai. Tuo klausimui JAV LB Bostono apylinkės valdybos pirm. Aloyzas Astravas buvo paaiškėjė rezoliuciją JAV LB tarybos suvažiavimui Chicagoje.

Penktasis teatro festivalis įvyko lapkričio 26-30 Chicagoje. Jis buvo pradėtas Vitalio Žukausko humoru vakaru. Po to buvo šie vaidinimai: K. Kielos komedija "Jaunystės eliksyras", pastatė Chicagos Šaulių teatras, režisavio Juozas Petruskas;

Aloyzo Barono vidinimas vaimam "Diena prie ežero", režisavio Laima Lapinskiene, ir L. Dovydėno komedija "Jeigu mes rasim uranijaus", režisavio Darius Lapinskas, — abu vaidinimus atliko Chicagos Jaunimo teatras; Anatolijaus Kairio komedija "Ku-kū", režisavio Andrius Cieminius, atliko Rochesterio jaunimo "Teatras Vienas"; Jurgo Gliaudo drama "Čiurlionis", režisavio Dalila Mackialienė, atliko Los Angeles "Dramos Sambūris"; Juozo Grušo drama "Tėvas ir sūnus", režisavio Dargytė-Byszkiewicz, atliko Toronto teatras "Aitvaras"; Birutės Pukelevičiūtės "Antroji Salomėja painiavose", režisavio Elena Dauguvietė-Kudabienė, atliko Hamiltono teatras "Aukuras".

Sekmadienį įvyko žymenų vaikas, kurį atidare JAV LB krašto valdybos pirm. Vytautas Kutkus. Žymenį įteikė JAV LB kultūros tarybos pirm. Ingrida Bubliene. Geriausio teatro žymenį gavo Hamiltono teatras "Aukuras", geriausio aktoriaus — Stepas Ramanauskas, o geriausios aktorių — Marija Kalaitienė.

JAV LB

LOS ANGELES, CALIF.

Šv. Kazimiero parapijos sukaktis

1981 metais minima Šv. Kazimiero lietuvių parapijos 40 metų sukaktis. Jau dabar pramatyti kai kurie šventiniai momentai:

Balandžio 5 parapijos salėje vyks 1980 metų Draugo dienraščio romano premijos įteikimo iškilmės.

Balandžio 8-12 metinės gavėnios re kolekcijos, kuriom vado vauus Tėv. Antanas Saulaitis, SJ. Viena diena bus skiriamas jauniui. Re kolekcijos baigiamos religinių koncertu.

Birželio 21 vyks 29-oji Lietuvių diena. Ji bus sujungta su pagrindiniu parapijos 40-ties metų sukakties minėjimu. Šventėj pažadėjo dalyvauti vysk. V. Brizgys. Numatoma puiki meninė programa, parapijos istorija vaizduojančiu nuotraukų ir vaizduoti paroda.

Spalio 24-25 numatomas parapijos banketas ir laimės traukimai.

1981 metais numatoma naujai išdažyti bažnyčią iš vaidus. Šį darbą atlikis V. Dovydaičio dažymo įstaiga. Baigiamas gaminti parapijos įsteigėjų prel. J. Macijauskui atminti Šv. Kazimiero vitražas. Šv. Juozapo ir Šv. Kazimiero molinės statulos bus pakelias medinėmis, kad derintuose prie kitų jau turimų statulų. — L.Ž.K.

Tradicinis literatūros vakaras

Kiekvienais metais Los Angeles Fronto Bičiuliai suruošia du stambesnius parengimus: metų pradžioje būna, paprastai dviejų dienų, politinį klausinį svarstybos, o metų pabaigoj — literatūros vakaras. Šiemet literatūros vakaras buvo 15-tas iš eilės. Jis vyko gruodžio 6 parapijos salėje. Programos atlikti buvo pakvieti rašytojas Vytautas Volertas ir muzikai — smuikininkas Izidorius Vasylunas su sūnum pianistu Vyteniu. Juos papildė vietiniai losangeliečiai poetai ir rašytojai. Auditoriją sudarė pora šimtų su viršum dalyvių. Įvardinė žodži tarė Juozas Kobilis.

Rašytojas J. Gliauda supažindino dalyvius su rašytoju V. Volerto kūryba. Šis skaitė ištrauką iš romano "Greitkelis". Po to poetas ir literatūros kritikas Pr. Visvydas paskaitė tris savo poezijos kūrinius. Kompozitorė G. Gudauskienė pristatė audito raijai Izidorui ir Vyteniui Vasylūnui. Pirmasis smuikas, antrasis akomponuodamas fortepijonu atliko: Sonata Es-Dur, Mozarto, allegro; Sonata Nr. 2 A-Moll. Jurgio Gaižausko, allegro moderato, andante cantabile ir III Marciale; Sonata G-Moll op. 1, Ferrari, sostenuto; Allegro Appassionato (quasi presto).

Antrą vakaro daly rašytoja Alė Rūta skaitė "Vilnius pro liūdesi". Ten apsilankius, vaizdas

Aloyzo Barono vidinimas vaimam "Diena prie ežero", režisavio Laima Lapinskiene, ir L. Dovydėno komedija "Jeigu mes rasim uranijaus", režisavio Darius Lapinskas, — abu vaidinimus atliko Chicagos Jaunimo teatras; Anatolijaus Kairio komedija "Ku-kū", režisavio Andrius Cieminius, atliko Rochesterio jaunimo "Teatras Vienas"; Jurgo Gliaudo drama "Čiurlionis", režisavio Dalila Mackialienė, atliko Los Angeles "Dramos Sambūris"; Juozo Grušo drama "Tėvas ir sūnus", režisavio Dargytė-Byszkiewicz, atliko Toronto teatras "Aitvaras"; Birutės Pukelevičiūtės "Antroji Salomėja painiavose", režisavio Elena Dauguvietė-Kudabienė, atliko Hamiltono teatras "Aukuras".

Sekmadienį įvyko žymenų vaikas, kurį atidare JAV LB krašto valdybos pirm. Vytautas Kutkus. Žymenį įteikė JAV LB kultūros tarybos pirm. Ingrida Bubliene. Geriausio teatro žymenį gavo Hamiltono teatras "Aukuras", geriausio aktoriaus — Stepas Ramanauskas, o geriausios aktorių — Marija Kalaitienė.

JAV LB

Iš Viva Europa spektaklio Kultūros Židiny. Los Angeles jaunuoliai: akordeonistas Rimas Polikaitis ir smuikininkas Raimundas Mickus. Nuotr. V. Maželio

V. Kamantas, PLBV valdybos pirmininkas, gavo iš Vatikano Valstybės sekretoriato laišką, kuriame dekojama už popiežiui Jonui Paului II asmeniškai įteiktą Vilniaus universiteto suaktuvinių medalių, išleistą Akademinių Skautų Sajūdžio.

PLB valdyba išsiuntinėjo visų kraštų LB valdybų šešių pavertgų tautų (ukrainiečių, estų, latvių, gudų, turkestaniečių ir lietuvių) paruoštą memoriandumą Jungtinės Tautų 35-ajai generalinei asamblejai, kelianti Sovietų Sajungos dekolonizavimo reikalavimą. Valdybos prasenos, kad jos įtaigautų savo kraštų vyriausybes rūpintis tuo klausimu ir jų kelti Jungtinėse Tautose. Memorandumo ruošas darbuose lietuviams atstovavo dr. Bronius Nemickas, jų pasiraše PLB valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas ir sekretorė Daina Kojelytė. Lietuviams priklausinčias memorandumu spausdinimo ir platinimo išlaidas apmokėjo PLB visuomeninijų reikalų komisija.

Ignas Malėnas, žymus pedagogas, mirė Clevelande gruodžio 18. Palaidotas gruodžio 22. Buvo gimęs 1900 vasario 14 Jackonių kaime, Udrėjos valsčuje, Alytaus apskrityje.

Vatikano muziejus įsigijo dail. Romo Viesulio aplanką "R-30", kuris buvo sukurtas Romoje 1979, jam būnā American Academy Romoje. Aplanke yra šios litografijos: "Aviža", "Užkimių Fontanas" (Aqua Paula), "Taurina", "Giganitas", "Sala Omega" ir "Trys Nakty" (Nox). Aplanke yra išskirtiniai meno veiklos sukakčiai.

Tėv. dr. Tomas Žiūraitis, OP, gruodžio 23 išvykęs iš Washingtono pamokslų, konferenciją ir kitais pastoraciniiais reikalais, sugrįs sausio 23.

Advokatė Joana Kuraitė, iš Hamiltono, yra nauja Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirmininkė. Jauna advokatė į visuomenininkė Joana Kuraitė aktyviai dirbo pasaulio lietuvių jaunimo kongresų rengime, pradedant II-uoju, o praėjusios kadencijos Kanados LB krašto valdybo buvo vicepirmininkė visuomenininkė. Joana Kuraitė įsteigė Lietuvių kongresą, kuris yra 64 ps., daro itin įspūdingą Vytauto Kašubos patriotinės skulptūros (P. Jurkus), kuriomis iliustruotas visas šis Aidų numeris. Paminima pren. Pranciškaus Juro mirtis.

Knygų skyriuje A. Raginis rečenzuoja Balio Auginio eilių rinkinį "Giesmės žydėjimo metas" ir Jonas Grinius (ši rudenį miręs) — Oskaro Milašiaus poezijos rinkinę "Septynių vienatvės", lietuvių kalbon išverstant Antano Vaičiulaičio.

Ši Aidų numeris, kuris yra 64 ps., daro itin įspūdingą Vytauto Kašubos Lietuvių valdovų atvaizdų nuotraukos. Skulptorius atlieka žymų patriotinį uždavinį, švino plokštėse atkurdamas mūsų kunigaikščių portretus ir kiekvienam jų duodamas savito charakterio bruožus. Tos skulptūros tikrai visuomet bus naudomos Lietuvos istorijos knygose, nes iki šiol nieko panašaus neturėjome. Čia yra ir išliekanti patriotika, ir istorija.

Aidus redaguoja Leonardas Andriekus, OFM, talkinamas kun. Kestučio Trimako ir Vytauto Volerto. Administravimo Benvenutas Ramanauskas, OFM. Žurnalas išeina 6 kartus metuose 60 ps. didelio formato leidiniu. Pradedant Naujuosiems Metus, labai tinkla užsisprenumeruoti tokį kultūros žurnalą. Prenumeratos kaina — 15 dol. metam. Adresas: 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207

J. Kvd.

Lietuvių Šv. Kazimiero kollegijos vadovybė iš Romos atsiuntė sveikinimai ir Darbininkų redakcijai. Kollegija veikia jau 35 metus. Šiuo metu kollegijos gyvena šeši klerykai ir trys knygai studentai. Kollegijai vadovauja prel. dr. Ladas Tulaba, P.A.

Bendras švenčių džiaugsmas tesujungia mus bendram darbui dėl Lietuvių Tebūna Naujieji 1981 m. našesi Lietuvos išlaisvinimo darbais.

Sveikindami pavertgios tėvynės brolius, Sibiro kankinius ir lietuvius išeivius vakaruose, tikime, kad Kalėdų rimtis mus dar labiau sujungs į vieningą laisvės kovų veiklą.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

Visus lietuvių kultūros kūrėjus ir darbuotojus bičiuliškai sveikiname su Kalėdų šventėmis ir Naujaisiais Metais.

Linkime jūsų gyvenime ir darbuose džiaugtis laimėjimais, taikai ir viltimis.

JAV LB KULTŪROS TARYBA

Detroit, Mich., Lietuvių Melodijų radijo valanda nuo gruodžio 1 transliuojama pirmadieniais, trečadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. vak.

AM. WMZK stoties banga 1400 AM.

Nauji Darbininko skaitytojai: A. Cyžius, Puslinch, Ont., Canada, J. Senkus, Middletown, N.Y., M. Kulis, Middle Village, N.Y. Užsakė kitiem: J. G. Shukys, Chatham, N.J. — C.P. Šukliui, Bratenahl, Oh., S. Žumbakiene — I. Paškevičienei ir O. Viržintienei — visos iš Chicago, Ill. Sveikinam naujus skaitytojus ir dekojam užsakytojams. Naujiem skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 10 dol. Atnaujinant — visiem 13 dol. metam.

Tik jūrų plotais vėjai burę varo.
Gėlė tik saulėj rausta kaip
mergelė.
Narve ir aro sparnas nebe aro...
Skaudi daina, kai kančios širdi
gelia...

Petras Vaičiūnas

PAS FLORIDOS**LIEUVIUS**

Pietinio Atlanto pakraščio šaulių kuopa "Aušra" lapkričio 22 suruošė Lietuvos kariuomenės minėjimą. Paskaitą skaičiė Lietuvos generalinio štabo kap. Šukys. Sausio 29 d. 2 val. popietį Miami lietuvių klubo salėje įvyks kuopos vėliavos šventinimas. Vėliavos mecenatai yra dr. Dubinskiai ir P. Skilkūnas.

LB Auksinio Kranto apylinkė lapkričio 30 surengė iškylą į gamtą. Nežiūrint šaltoko oro, prisirinko gana didelis skaičius vietinių lietuvių ir atostogaujančių svečių. Iškyla laikytina pavukusia. Pelnas skiriamas lituanistiniams šventimui.

Palm Beach lietuvių klubas spalio 5 buvo užpraešę mišias už mirusiu klubo narių Petro Vaišvili ir Petro Lepeškos (žuvvo lėktuvo katastrofo) sielas. Mišias aukojo kun. A. Senkus.

Dalyviai gražiai giedojo, vadovaujant sol. Juozui Krištolaiti-Daugėlienei. Po vašaros karščių klubas lapkričio 1 sušaukė susirinkimą. Gausiame susirinkime pagerbtas pirmas ir ilgmetis klubo pirmininkas Jonas Daugėla jo 65 metų amžiaus sukakties proga. Klubo pirmininkas V. Mickus narių vardu pasveikino ir įteikė dail. Kulpas-Kulpavičiaus medžio drožinį, o A. Balbatiene - Lietuvių austą tautinę juostą ir gintaro sagą. Klubo narys Š. Balčiūnas svekinimo kalboj pabrėžė sukaktuvinko principingumą, toleranciją ir kreipė dėmesį į sukaktuvinko beletristinius gabumus. Pagerbimais baigtas vaišėmis, paruoštomis Budrevičių ir Garrienės. — L.Z.K.

PALM COAST, FLA.

Spalio 11-12 gražioj Palm Coast vietovė, Florida, vyko tautybių festivalis, per abi dienas sutraukės minias lankytoujį iš Daytona Beach apylinkių, o taip pat nemazai iš turistų bei atostogautojų iš tolimų vietovių. Daytona Beach apylinkių lietuvių-amerikiečių klubo pirmininkės Bernadetas Braciutės-Colee pastangomis buvo gauta vieta lietuvių paviljonui šalia jugoslavų, anglų, vokiečių, ukrainiečių, meksikiečių, italių ir kitų tautybių.

Siais metais visos tautybių pasirodė su savo tautai charakteringais valgais ir kepiniais, bet tik lietuvių, šalia maisto, turėjo ir Lietuvai bei lietuvius reprezentuojančių dirbinių, kurie buvo gauti iš lietuvių suorganizuotose Baltic Enterprises bendrovėse Bostone. Lietuvių paviljonas turėjo gražų pasiskrimą, prie kurio savo darbais prisidėjo klubo pirm. Bernadeta Colee, Magdalena ir Andrius Bružėnai, Braciutė ir Anna Kowalevičiūtė.

Festivalis pradėtas paradu, kuriame, greta kitų, žygiamo ir Miss Lithuania Marsha Zabela. Ji dalyvavo ir Miss International Festival rinkimuose. Kultūrinėj festivalio programoje Daytonos Beach International Folk Dance grupė, be kitų tautų šokių, pašoko ir lietuvišką Kalvelį.

Festivalis pradėtas paradu, kuriame, greta kitų, žygiamo ir Miss Lithuania Marsha Zabela. Ji dalyvavo ir Miss International Festival rinkimuose. Kultūrinėj festivalio programoje Daytonos Beach International Folk Dance grupė, be kitų tautų šokių, pašoko ir lietuvišką Kalvelį.

Tuo pačiu laiku Prince of Peace R.K. parapijos Ormond Beach, Fla., suruoštoj tradicinėj Oktoberfest šventėj lietuvių klubo lešomis buvo išskelta ir Lietuvos vėliava, kuri plevėsavo kitų tautų vėliavų grupėj. (jvs)

Pakeite adresą, rašyk administracijai, drauge pridėk ir savo seną adresą.

Anglų kalba nauja virimo knyga

LITHUANIAN COOKERY
(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastiniu aplanku, nugarele patogių suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas Postage 50 c.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

BALTIMORE, MD.

Šv. Vardo draugijos 40 vyrių ir jaunuolių sausio 11 per 8:30 val. mišias bus apdovanoti iš tikimybės dovanomis. Mišias aukos draugijos dvasios vadas kun. A. Dranginis.

Šv. Elzbietai Onos Seton garbei ypatingos mišios bus aukojamos sausio 11, sekmadienį, įvairiose bažnyčiose Baltimorės arkivyskupijoje. Mišios Šv. Alfonso bažnyčioje bus 8:30 val. ryto.

Šv. Alfonso suaugusių klubas gruodžio 14 surengė kalėdinį balių. Šokiam grojo orkestras. Buvo gardžių valgių ir visokiausiai gėrimų. Dalyvavo ir Šv. Alfonso parapijos kunigai.

Juozas Muzdakis, gimės ir augės Baltimorė, po sunkios ligos mirė Good Samaritan ligoninėj gruodžio 13. Juozas buvo antro karo veteranas, per karą dalyvavo laivyje kaip karininkas. Jis buvo vienas iš žymiausių Lietuvių Atletų klubo krepšininkų. Juozas mėgdavo dalyvauti lietuviškuose parengimuoose. Per ilgus metus buvo Lietuvių Posto 154 legionierų narys. Gedulingo mišios aukotos už jo sielą Šv. Alfonso bažnyčioje gruodžio 16. Palaidotas Dulaney Valley Memorial Gardens kapinėse. Nuliūdime liko jo žmona Agnėtė, giminės bei draugai.

Charles Mitchell Mičiulis, gimės ir augės Baltimorė, po sunkios ir ilgos ligos mirė gruodžio

PHILADELPHIA, PA.**Lietuvių tautodailė televizijoje**

Per Philadelphijos televizijos KYW trečią stotį lapkričio 23, sekmadienį, Sunday Magazine programoje buvo rodoma Lietuvių Tautodailės Instituto paruošta apžvalga apie lietuvių tautinius drabužius ir kitus audiūnus bei darbus.

Eleonor Henby pravedė interview su Jūra Viesulienė.

Tautinius drabužius modeļavo L.T.I. narės: Gema Kreivėnaitė - suvalkiečių, Danutė Muraškaitė - žemaičių, Danutė Pliuškonytė - aukštaičių su nuometu, Genovaitė Maciūnienė - dzūkų. Jūra Viesulienė dėvėjo vilnietiškus drabužius.

Staltiesė ir rankšluostis gauti iš Lietuvos. Rankšluostinė daryta Jono Skladaičio. Lėlės tautinių drabužiai austi Genovaitės Maciūnienės. Servetėlė - Alės Maciūnienės. Antra servetėlė - Aušros Bagdanavičiūtės. Jos vienos trys mokėsi austi pas Anastaziją Tamošaitienę Kanadoje. Kaišytinio (latch-hook) divonas tautiniai raštai - Gemos Kreivėnaitės.

Buvo parodytas ir Lietuvių žemėlapis, ir šiek tiek paaškinta apie dabartinę padėtį okupuotojų Lietuvos.

Programa tęsėsi apie 10 minučių. Spalvotų televizijos tautinių drabužiai ir kiti daiktai atrodė labai gražiai. — O.K.

Išairių lietuviškų suvenyrų galima gauti Darbininko administracijoje. Skambink 212 827-1351.

Nidos leidyklos išleistas kalendorius 1981 metam su kasdienu nuplėšiamais lapukais jau gaunamas Darbininko administracijoje. Su persiuntimu 7 dol.

Anglų kalba nauja virimo knyga

LITHUANIAN COOKERY
(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastiniu aplanku, nugarele patogių suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas Postage 50 c.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

1980 lapkričio mėn. įnašai.

Santrumpa: atm. įnašas. Suma, parašyta po pavardės, reiškia įnašų iš viso.

2 x 10.00 — Gailius Alfonas, atm. in. \$110.00, Malinauskas Jonas \$140.00.

1 x 20.00 — Nakutienė Aliona, dr., atm. in. \$20.00.

1 x 50.00 — Lietuvos Agr. Siurbius Tremt. Pag. Stip. F-dasagr. J. Dublolio atm. \$6,890.00.

12 x 100.00 — Banėnas Antanas, inž., atm. in. \$900.00,

Dagys Petras, kun. (Boston Lie-

tuvė evangelikų parapijos stei-

gėjai), atm. in. \$300.00, Dailyd-

ė Vincas \$300.00, Janušonis

Povilas, Juzė ir Vytautas \$300.00,

Kačinskas Jeronimas, komp.,

\$100.00, Kalinauskas Antanas

7 South Baltimore ligoninėj.

Buvo malonus būdo žmogus.

Seniai buvo Lietuvių Atletų

klubo pirmininkas. Mylėjo daly-

vauti lietuviškuose parengimuo-

se. Popularus žmonių tarpe, mylėjo jaunimą ir jam padėdavo.

Šv. Alfonso bažnyčio gedulini-

gumas mišias gruodžio 11 aukoję

draugas kun. Antanas Dranginis.

Palaidotas Loudon Park kapinė-

se. Nuliūdime liko jo žmona

Bessie, dukra Charlene, sūnus

Karolis, seserys Eva, Ona ir Vik-

torija, eilė anūkų ir jo draugai.

Jonas Obelinis

Jurgis Markelonis, gimės ir

augės Baltimorė, staiga

mirė nuo širdies smūgio savo

namuose gruodžio 7. Dalyvau-

davo ne tik Šv. Alfonso parapi-

jos parengimuoose, bet ir kitose

lietuviškuose renginiuose.

Gedulinges mišias už jo sielą

aukojo jo giminaitis kun. Milton

Hipsly Šv. Agnietės bažnyčio

gruodžio 11. Palaidotas Loudon

Park kapinėse. Nuliūdime liko

jo žmona Emilia, sūnūs Jurgis ir

Jonas, dukte Marita Ann ir eilė

anūkų bei draugai.

Jonas Obelinis

Jurgis Markelonis

Per Philadelphijos televizijos

KYW trečią stotį lapkričio 23,

sekmadienį, Sunday Magazine

programoje buvo rodoma Lietuvių

Tautodailės Instituto paruo-

šta apžvalga apie lietuvių

tautinius drabužius ir kitus audiū-

nus bei darbus.

Eleonor Henby pravedė inter-

view su Jūra Viesulienė.

Tautinius drabužius mode-

liavo L.T.I. narės: Gema Kreivė-

naitė - suvalkiečių, Danutė

Muraškaitė - žemaičių, Danutė

Pliuškonytė - aukštaičių su

nuometu, Genovaitė Maciūnienė -

dzūkų. Jūra Viesulienė dėvėjo

vilnietiškus drabužius.

Staltiesė ir rankšluostis gauti

iš Lietuvos. Rankšluostinė daryta

Jono Skladaičio. Lėlės tautinių

drabužiai austi Genovaitės

Maciūnienės. Servetėlė - Alės

Maciūnienės. Antra servetėlė -

Aušros Bagdanavičiūtės. Jos vi-

os trys mokėsi austi pas Anas-

taziją Tamošaitienę Kanadoje.

**A.A.
ALBINUI S. TREČIOKUI**

mirus, giliai užjaučiame jo šeimą ir brolius: Andrių ir Kazimierą su žmona Genovaitė

P. S. Leveckiai
I. S. Giedrikiai

**A.A.
STASIUI LUŠIUI**

mirus, jo dukrai Vidai Penikienei ir kitiem artimiesiems giliai užuojaudau reiškia

Genė ir Vytautas Gedminai
Lionginas Drangauskas
Algiris Uknevičius

**A.A.
ONAI BILERIENEI**

mirus, giliai užuojaudau reiškia sūnumus Vladui ir Kęstučiui ir jų šeimoms

N. Y. Skautams Remti Komitetas

Mylimai Motinai

**A.A.
ONAI BILERIENEI**

mirus, filisterių Vladą Bilerį, jo šeimą, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia.

Neringos ir Tauro tuntų vadovai-vės, sesės ir broliai

**A.A.
ONAI BILERIENEI**

mirus, širdingai užjaučiame sūnus Vladą ir Kęstutį su šeimomis ir kartu liūdime.

Duobų šeima

1980 metais gruodžio 1 d. 1 v. popiet mirė mūsų mylima motina

CELINA MOŠINSKIENĖ

104 metų. Gyveno Pompano Beach, Fla.

Nuliudė liko sūnūs:

Algirdas Brazilijoje
Vytėnas Floridoje su šeimomis,
anūkais ir proanūkais

Palaidota gruodžio 3 Pompano Beach, Fla., kapinėse.

Dviejų metų mirties sukaktis

A.A.

BENEDIKTA

MISLIAUSKIENĖ - BARUSEVIČIŪTĖ

mirė 1978 gruodžio 23 d. 6 val. vak. Fitzgerald of Mercy ligoninėje, Darby, Pennsylvania. Palaidota 1978 gruodžio 28 Šv. Petro-Povilo kapinėse, Springfield, Pennsylvania.

Artinasi liūdesio antrosios metinės, kaip Visagalis Viešės Dilevas velionę pasikvietė pas save ir atskyrė ją iš mūsų tarpo.

Už a.a. Benediktos sielą mišios bus aukojamos 1980 gruodžio 28 šiose šventovėse: Šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje, Philadelphia, Pa. 10:30 rytė; Lietuvų Šv. Kazimiero kolegijos koplyčioje, Romoje; Klaipėdos katalikų bažnyčioje, Lietuvoje; Marijonų vienuolyne Chicagoje 9:00 val. rytė; Lietuvų Pranciškonų Šv. Kazimiero vienuolyne, Brooklyn, New York, 10:00 val. rytė; St. Francis vienuolyne Loretto, Pennsylvania, 10:00 val. rytė; Fitzgerald of Mercy ligoninės koplyčioje, Darby, Pennsylvania, 12:00 val. vidurių.

Gimines ir artimuosius prašome a.a. Benediktą prisinti savo maldose.

Skausmo prislėgtas
vyras Henrikas ir artimieji

PATERSON, N. J.

Lietuvių kolonija smarkiai mažėja

Kai 1949 atvykom i Paterson, N.J., tai radom didelę Šv. Kazimiero lietuvių parapiją, puikų chorą, daugybę visokių draugijų, klubų, o vėliau susiorganizavo tautinių šokių grupė. Daubar lietuvių skaičius smarkiai mažėja. Senesni keliauja į amžinybę, o jaunesni susiranda darbą kitur ir išskelia.

Spalio 30, širdies smūgio ištikta, mirė visų mylimą ir vienam reikalingą Mariją Zelenienę-Baublytę, sulaukus 66 metų amžiaus. Ji gimbė, užaugo ir mokėsi Patersone. Baigus gimnaziją, lankė muzikos (dainavimo ir pianino) mokyklą, nes turėjo gerą balsą. Vėliau sukurė šeimą su Juozu Zeleniu. Sulaukė dviejų dukrelų — Marijos Paulinos ir Teresės — ir sūnaus Juozo. Zelenai nekrovė turtų, gyveno gal net per kulkiai, bet jie, sunkiai dirbdami, sukrėtė tokius turtus, kurių nei rūdys negadina, nei kandys nesukarpoa. Jie išleido visus tris vaikus į moksą. Marija Paulina yra dantų gydytoja. Teresė ir Juozas baigė mokytojų kolegiją. Teresė kurį laiką mokytojavo aukštėsniųjų mokykloje, bet vėliau perėjo dirbtį į teismą ir vakarais mokėsi toliau. Juozas mokė pradžios mokykloje, bet dabar dirba vienoje elektroteknikos firmoje Englewood, N.J., ir žada studijuoti elektroinika Kansas universitete.

Maža parapija negali išlaikyti vargonininko, kad jis iš savo darbo galėtų pragyventi. Vargoninkė gyvena tolakai ir atvažiuoja tik savaitgaliais, todėl savaitės dienomis, kai būdavo reikalingas vargonininkas, šias

A. Aleksienė atvyko į šį kraštą 1910 ir visą laiką gyveno Patersone. Ji priklausė prie pirmųjų Šv. Kazimiero lietuvių parapijos kūrėjų. Buvo gera ir uoli parapietė, draugijų narė ir tretininkė. Sulaukus senatvės ir pati negalėdama išvykti į Šv. Kazimiero bažnyčią, labai nuliūdavo, bet čia jai padėdavo jos duktė Marytė, kuri yra sodaliėtė ir parapijos tarybos narė. Be Marytės pagalbos nepasieina nė vienas parapijos parengimas.

Leidyklos "Patria" autorui

MARIUI KATILIŠKIU

mirus, šeimą, gimines bei artimuosius draugus užjaučia leidyklos "Patria" buvusiųjų bendradarbių vardu

Jonas P. Lenktaitis

**A. A.
STASIUI LUŠIUI**

mirus, jo žmonai, dukroms Irenai Veitienei, Vidai Penikienei ir jų šeimoms giliai užuojaudau reiškiamė ir kartu liūdime

Dana ir Jonas Bilenai

Amžinybėn iškeliavus

**A.A.
STASIUI LUŠIUI,**

žmonai M. Lušienei, dukroms Irenai Veitienei, Vidai Penikienei su šeimomis ir giminėmis reiškiamė giliai užuojaudau ir kartu su Jumis liūdime.

Nijolė ir Jonas Ulėnai

Iškiliam visuomenės veikėjui

A.A. STASIUI LUŠIUI

mirus, žmoną Mariją, dukras Ireną ir Vidą su jų šeimomis, prisilėgtas gilaus liūdesio, nuoširdžiai užjaučiame.

Eugenija, Juozas ir Antanas
Pažemėnai

Mano studijų kolegai, aktyviam pogrindžio veikėjui ir ištikimam bendradarbiui, mum abiem organizuojant Vlka,

STASIUI LUŠIUI

mirus, giliai užjaučia liūdesys likusias poną Lušienę, jos dukreles su šeimomis.

Juozas Audėnas

Be Agotos Aleksienės vaikų, liko 5 anukai ir 3 proanukiai. Visi vaikai buvo išmokslinti, turi gerus darbus, o kai kurie jau ir pensijoje.

Agota Aleksienė mirė lapkričio 6. Palaidota lapkričio 8 iš Šv. Kazimiero bažnyčios Kalvarijos kapinėse, Paterson, N.J. Ir šermeninėj, ir bažnyčioje buvo labai daug žmonių. Mišias concelebravo parapijos administratorius kun. V. Palubinskas, kun. J. Kinta ir kun. V. Dabušis. Pamokslą pasakė kun. V. Dabušis. Vargonais grojo vargoninkė Eleonora Vaičaitytė-Williams, giedojo sodalietas, nes velionė igrį buvo sodalietas. Ir šermeninėj, ir bažnyčioje, ir kapinėse su velione atsisveikino daug žmonių. Karstas skendo gėlėse, užprasytą apie 70 mišių. Amžino atsilis Marijai Zelenienei, o jos šeimai ir giminė gili parapiečių užuojaudau.

Laidotuvių dalyviai buvo gržiai pavaisinti parapijos salėj.

Nespėjus atsipeikėti po Marijos Zelenienės laidotuvių, vėl žinia — mirė Agota Puidokaitė-Aleksienė, sulaukus 89 metų. Jos vyras Juozas mirė 1970. Aleksai išaugino didelę katalikišką šeimą: tris sūnus ir dvi dukteris. Visi vaikai kalba lietuviškai.

A. Aleksienė atvyko į šį kraštą 1910 ir visą laiką gyveno Patersone. Ji priklausė prie pirmųjų Šv. Kazimiero lietuvių parapijos kūrėjų. Buvo gera ir uoli parapietė, draugijų narė ir tretininkė. Sulaukus senatvės ir pati negalėdama išvykti į Šv. Kazimiero bažnyčią, labai nuliūdavo, bet čia jai padėdavo jos duktė Marytė, kuri yra sodaliėtė ir parapijos tarybos narė. Be Marytės pagalbos nepasieina nė vienas parapijos parengimas.

A. S. M.

**KNYGOS LIETUVIŲ
IR ANGLŲ KALBOM
IŠMOKTI**

Introduction to Modern Lithuanian — 10 dol.

Lietuviškų pokalbių plokštélé su tekstu — 6 dol.

Angliškai lietuviškais žodynais — 8 dol.

Lietuviškai angliskas žodynas — 8 dol.

Lietuvių kalbos žodynas, pa-

veiksluotas — 6 dol.

Persiuntimas 50 c. Graži dovanai jaunimui ir suaugusimis visokioms progomis. Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207.

Visos šios ir kitos lietuviškos knygos bei lietuviškos plokštélės gaunamos Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Kristinai Baltaitei McGill universitetas Montrealy suteikė magistro laipsnį — Master of business administration. Kristina yra ekonomisto Kazio ir dailininkės Danos Baltų duktė, gyminių Bostone. Ji baigė lituaninę mokyklą, buvo ateitininkė ir skautė, baigė Tufts universitetą bakalauro laipsnį magna cum laude (studijavo chemiją). Vėliau išstojo į McGill universitetą ir ten gavo magistro laipsnį. Kristina yra ištekėjusi už dr. Algiu Adomoniu ir gyvena Montrealy, Kanadoj.

Aukos Vasario 16 gimnazijai

1952 rugsėjo 15 Bostone buvo suorganizuotas būrelis Nr. 120 Vasario 16 gimnazijai remti. Nuo to laiko iki šios dienos iš būrelio narių ir kitų gimnazijos geradarių surinkta į gimnazijai pasiūsta 11,582.60 dol. Vien tik per lapkričio m. gimnazijos išlaikymui ir bendrabuolio įrengimui aukojo: A. Matukas 300 dol., J. Savelis 260, O. Kauneckas 200, St. Griežė 50; J. Kriauciūnas ir J. Leščinskienė po 20 dol. Vienas būrelio narys pasižadėjo per visus metus išlaikyti gimnazijojį vieną mokinį.

K. Baltaite — magistrė

Kristinai Baltaitei McGill universitetas Montrealy suteikė magistro laipsnį — Master of business administration. Kristina yra ekonomisto Kazio ir dailininkės Danos Baltų duktė, gyminių Bostone. Ji baigė lituaninę mokyklą, buvo ateitininkė ir skautė, baigė Tufts universitetą bakalauro laipsnį magna cum laude (studijavo chemiją). Vėliau išstojo į McGill universitetą ir ten gavo magistro laipsnį. Kristina yra ištekėjusi už dr. Algiu Adomoniu ir gyvena Montrealy, Kanadoj.

Jaunimo religija

Boston Globe gruodžio 3 paskelbė statistiką, išvestą iš neseniai pravesto Amerikos aukštesniųjų mokyklų mokinų apklausinėjimo:

87% pritaria tradicinėm jungtuvėm,

80% priklauso prie kurios nors religijos,

71% reguliarai lanko bažnyčias.

**BANK-BY-MAIL
Postage paid both ways**

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Gretai, prienamai; privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu. So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigus padėti į banko kuriuo laiku. Jūsų siuntą gavęs, bankas tuo įtraukia sumą į sąskaitą. Prisidėda ir užtikrina, kad jūsų pinigai neperdirėjamas įstatymu.

Dėl lengvo taupymo būdų:

Donahue 268-2500

arba rašykite paduotais adresais.

U.S. MAIL

Dėl lengvo taupymo būdų:

Donahue 268-2500

arba rašykite paduotais adresais.

U.S. MAIL

Dėl lengvo taupymo būdų:

Donahue 268-2500

arba rašykite paduotais adresais.

U.S. MAIL

Dėl lengvo taupymo būdų:

Donahue 268-2500

arba rašykite paduotais adresais.

U.S. MAIL

Dėl lengvo taupymo būdų:

Donahue 268-2500

arba rašykite paduotais adresais.

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spausdavė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Tradicinis Naujų Metų sutikimas bus gruodžio 31, trečiadienį, Kultūros Židinijoje. Kokteiliai 8 v.v., baliaus pradžia 9 v.v. Šokiam groja šaunusis Joe Thomas orkestras. Siltą vakarienę gamina Jonas Beleckas. Sutikimą rengia Liet. Bendruomenės apygardos valdyba su apylinkių valdybos.

Vytas Gerulaitis išvyko į Australiją, kur jau yra išvyrės jo sūnus Vytas, žymusis teniso žaidėjas. Tėvas palydės sūnų per iavirius miestus, kur vyks teniso žaidynės. Grįžta prieš Naujus Metus.

Maironio lituanistinėje mokykloje pamokų nebus gruodžio 27 ir sausio 3. Pamokos pradedamas tik sausio 10.

Aušros Vartų parapijos bažnyčioje kalėdinės mišios bus kūčių dieną, gruodžio 24, 8 v.v. Mišios bus laikomos lotynų kalba. Giedos tos parapijos choras Missa de Angelis mišias, vargonais gros Liudas Stukas. Po misių parapijos salėje kava su lietuviškais pyragais. Prie šių pamaldų organizavimo daug prisideda A. Dédinas.

Kalėdinius šokių rengia New Yorko Liet. Studentų Sajungos Kalėdų dieną, gruodžio 25, Kultūros Židinio mažojoje salėje. Pradžia 8 v.v.

Dail. Vytautas Ignas buvo išvyrės į raštojo Marius Katiliškio laidojotuvės Chicagoje.

Apie Vladą Šakalį danguelis Amerikos laikraščių atspaudinio ilga straipsni, kaip jis pabėgo iš Lietuvos. Straipsni paraše latvis Emil Sveilis, United Press International korespondentas Philadelphijoje. Darbininko redakciją pasiekė St. Petersburg Times gruodžio 14 numeris, kur tas straipsnis iðėtas. Drauge iðetas ir spalvotas žemėlapis, kuris pavaizduoja bégimo kelią.

Darbininko redakcija dėkoja visiem už kalėdinius bei N. Metų sveikinimus ir dovanas.

PADÉKA

Kultūros Židinio rudens varkas jau praeitis. Dar prieš kelias dienas buvo taip daug planuota, prakaituota. Visa eile parengimo komiteto narių darbavosi pasigérētai.

Visų pirmiausia, kad vakaras būtų kuo gausesnis, reikalinga gera reklama, reikia išsiųsti pakvetimus. Čia buo prieikaistu pasidarbavo Algis Šilbajoris. Buvo skelbtas Darbininko, kalbėta per Laisvės Žiburio radiją, Pakvietimus iðsiuntinėjo A. Radzivienė. Nuosirdus ačiū.

Biliety ir programų paruošimas buvo A. Gudaičio rankose. Jis taip pat tvarė visus finansinius reikalus, padėjo su bilietais prie iðjimo bei vedė sąskaitą. Ačiū už bendradarbiavimą ir rūpestį.

Prie iðjimo darbavosi šios ponios: M. Klivečkienė, J. Vytuvienė, ir I. Jankauskiene. M. Klivečkienei teko priimti visus telefoninius stalų užsakymus ir sugrupuoti svečius prie stalų. Ačiū mielom poniom už iðjapreigojimą.

Salės ir scenos iðpuošimui rūpinosi Vl. Sidas su ponia. Salės dekoracijos buvo sukurtos Aldonos Daukantienės. Scenos dekoracijos buvo suprojektuotos A. Katinaitės. Mielim menininkam ir ponam Sidam didelis ačiū.

I. Jankauskiene surinko fantus ir pravedė loteriją. Loterijai fantus paaukojo šie asmenys: M. Jankauskas — tautinį kryžių, gérinį butelius: J. ir A. Vytuviai, M. Šalinskienė, D. ir A. Šilbajoriai (visą krepšį). Skanu tortą paaukojo dr. Snieškienė.

SVEIKINAME!

Janina ir dr. Pranas Bagdai Bagdanavičiai savo draugus ir pažiastamus sveikina Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga ir linki visiem daug džiaugsmo, laimės sveikatos ir pasisekimimo visuose darbuose.

Juozas ir Aleksandra Kazickai nuoširdžiai sveikina savo draugus ir pažiastamus su Šv. Kalėdom ir linki laimingų ir sveiku Naujųjų Metų.

Vytautas ir Genovaitė Belekaus iš Sunny Hills, Fla., Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikina visus gimines, draugus, pažiastamus bei visus Darbininko skaitojytus.

Jankauskų šeima iš Hot Springs, Ark., nuoširdžiai sveikina visus draugus ir pažiastamus Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga, linkédama daug tyro džiaugsmo ir vilties.

Antanina ir inž. Pranas Urbuchiai, Lighthouse Point, Fla., vietoj sezonių kortelių siuntimo skiria auką Darbininkui ir savo draugus bei pažiastamus sveikina per laikraštį.

Donata ir Gediminas Grajauskai sveikina savo gimines, draugus ir pažiastamus Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga. Vieto šventinių atvirukų skiria auką Maironio lituanistinėje mokykla.

Felė ir Algirdas Jasaičiai, aukodami Darbininkui, sveikina savo artimuosius ir pažiastamus Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga.

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Kai skrido baltos būres. Įvairūs solistai dainuoja B. Gorbulslio 14 estradinių dainų. 8 dol.

Aš tau saulėtos vasros linkiu. S. Klimaitė-Pautėnienė dainuoja B. Gorbulslio dainas. 8 dol.

Valio jaunystei. Los Angeles LB jaunimo ansamblis Spindulys įdainuoja 11 iðvairių lietuviškų dainų. 8 dol.

Lik sveikas. Raisa Urbanienė dainuoja B. Gorbulslio 16 estradinių dainų. 8 dol.

Visas šias plokštėles išleido Gintaras, Hollywood, Calif. Persiuntimui pridedama 1 dol. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Ivairių lietuviškų suvenyrų galutė Darbininko administracijoje. Skambink 212 827-1351.

Kad kavutė būtų skanesnė, tortus bei kepinius paaukojo šios ponios: Galiniénė, Gidaitienė, Gražulienė, Jasinskienė, Kregždienė, B. Liogienė, L. Milukienė, Skobekienė, Šileikienė, Sidienė, Tutiniénė, J. Vytuvienė ir Vaičiulienė. Visom aukotojuiom ir mielom šeimininkėm už sunkų darbą didelis dielis ačiū.

Taip pat nelengva našta teko tauriuoj gérinį pilstytojam. Jurgo Šližio vadovaujami, bare darbavosi Vl. Kalytis ir M. Pavilaitis. Reikalams pablogėjus, jiem į pagalbą atėjo ir Vl. Sidas. Visiem mano padėka.

Nuoširdi padėka priklauso apsaudomai ir skolinamai bendrovei Kasai, kuri padengė programų spausdinimo išlaidas.

Visokeriopa padėka priklauso G ir S. Kudirkam, kurie rūpinosi stalų sutvarkymu ir visa salės apyvokos tvarka.

Iš anksto atsiprašau tų, kurių ne iš blogos valios nepaminėjau.

Baigiant dar kartą dėkoju Židinio parengimų komiteto nariams už gerai atliką darbą. Auksotojam ir prisidėjusiems prie šio renginio dėkoju už jų geras širdis.

Didžiausia, tačiau, padėka priklauso tiem tautiečiam, kurie atsilankė į ši vakarą ir paliko didesnę ar mažesnę auką, tuo paremdami Kultūros Židinį.

Kultūros Židinio parengimų komiteto pirmininkas

"Kasos" Kredito Unijos darbuotojų grupė. Pirmoj eilėj: Violeta Niemi — skolinimo kom., Dalia Torchia (Skeivytė) — kontrolės kom., Vytautas Vebeliūnas — tarybos pirmininkas, Laima Lileikienė — iðžininkė, Algirdas Šilbajoris — sekretorius, dr. Ibsenas Skeivys — tarybos narys. Antroji eilėj: Aloyzas Balsys — tarybos narys, Martinas Brakas — skolinimo komiteto pirmininkas, Celestina Šiūltienė — kontrolės kom., Romas Kezys — tarybos narys, Vytautas Alksninis — vicepirmininkas, Juozas Bružas — kontrolės kom., Rima Gudaitienė — skolinimo kom. ir Tomas Aleksandravičius — skolinimo kom. Trūksta kontrolės komiteto pirmininko Zenono Jurio, komitetos narės Rasos Razgaitienės ir skolinimo kom. nario Antano Razgaičio. Nuott. L. Tamošaitio

Irena ir Aleksandras Vakselai sveikina savo draugus ir pažiastamus Šv. Kalėdų ir Naujųjų 1981 Metų proga, linki daug šviesaus džiaugsmo ir laimės jų Metų.

A. Radzivienė Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikina visus draugus bei pažiastamus, linkédama laimingą Kalėdų švenčių bei Naujųjų Metų.

Bronius ir Valeria Nemickai Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikina savo gimines ir artimuosius, vietoj kortelių skiria Darbininkui auką.

Mara ir Vytautas Vygantai, nesenai persikėlę į Dallas, Texas, su savo dukromis Monika ir Kristina iš ten siuntia Šv. Kalėdų sveikinimuisi visiems draugams, bičiuliam ir pažiastamien. Kartu linki išvermés ir džiaugsmo per visus Naujus Metus. Vietoj kalėdininių atvirukų siuntinėjimo jie skiria auką lietuviškai spaudai.

Stefo ir Vytautas Vaikučiai, Stamford, Conn., Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikina savo gimines ir artimuosius, vietoj kortelių skiria auką Darbininkui.

Birute ir Jonas Petrušiai sveikina visus draugus ir pažiastamus Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga ir linki daug laimės, sveikatos ir džiaugsmo. Ta proga skiria auką Darbininkui.

Vladas, Patricija, Zita ir Vladukas Sidai sveikina gimines, draugus ir pažiastamus Šv. Kalėdų proga ir linki geriausią Naujųjų Metų.

Sofija Lukauskaitė — Jasaitienė atvykusi į Bostono į New Yorką, sveikina visus draugus bei pažiastamus, linkédama laimingą Kalėdų švenčių bei Naujųjų Metų.

Vytas Gerulaitis ir šeima sveikina savo bičiulius ir pažiastamus Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikina visus draugus bei pažiastamus, linkédama laimingą Kalėdų švenčių bei Naujųjų Metų.

Birute ir Jonas Petrušiai sveikina visus draugus ir pažiastamus Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga ir linki daug laimės, sveikatos ir džiaugsmo. Ta proga skiria auką Darbininkui.

SUKAKTIES PROGA DARBININKĄ APDOVANOJO

Darbininko leidėjai kreipėsi į savo skaitojytus, kviesdami paramti laikraštį 65 metų sukakties proga aukojant po 1 dolerių už kiekvienerius metus. Jau nemaža aukotojų paskelbtą ankstesniuose Darbininko numeriuose. Dabar vėl skelbiame dalį aukojusių asmenų arba organizacijų:

100 dol. — prel. J. A. Kučinigis, Los Angeles, Calif., kun. S. Morkūnas, Sioux City, Iowa.

80 dol. — A. Zieras, Rochester, N.Y.

65 dol. — Vl. Kolytis, Great Neck, N.Y., O. ir J. Vilpišauskai, Ridgewood, N.Y.

60 dol. — M. Romonaitis, Askania, Pa.

KASOS Kredito kooperatyve šiuo metu galima investuoti 10,000 dolerių į Money Market Certificates šešiem mėnesiams su 15.68% metinių palūkanų. Išlaikius indėlį ir prieaugli visus metus, metinės efektyvios palūkanos siekia 16.3%. Kredito Unijos Skare Certificates galima pirkti mažesnius sumonis ir trumpesniams laikui. 500 dolerių vienetais perkami Share Certificates neša 12.5% efektyvias palūkanas. Paprastos einamosios saskaitos duoda 7% metines palūkanas. Visais atvejais yra naudingiai taupytai ir skolintis Kasos, todėl tautiečiai yra raginami pervesti savo santaupas į paprastą bankų į Lietuviai Kasos Kredito Uniją. Ne tik pavieniai asmenys, bet ir organizacijos gali pasinaudoti Kasos patarnavimais. Adresas: 86-01 114 Street, Richmond Hill, N.Y. 11418. Telefonas: 212 441-6799.

50 dol. — J. Tamašauskas, Locust Valley, N.Y., kun. dr. V. Pavalkis, Milpitas, Calif.

25 dol. — Floridos Aukšinio Kranto LB apylinkė, D. Baltienė, Milton, Mass.

10 dol. — K. Bastys, Elizabeth, N.J., A. Puzinas, San Mateo, Calif.

6.50 dol. — F. Rogers, Nutley, N.J., Lietuviai Tautodailės Instituto New York skyrius.

5 dol. — J. Ramas, Elizabeth, N.J.

Visi asmenim ir organizacijom, aukojusiems Darbininko sukakties proga, nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija. Tikėmės, kad čia skelbiami ne paskutiniai aukotojai. Visų talka laukiama.

1981 NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMO BALIUS

RENGIAMAS KULTŪROS ŽIDINIO SALĖJE, 361 HIGHLAND BLVD., BROOKLYN, NEW YORK, 1980 M.

GRUODŽIO 31 D. TREČADIENĮ

Šilta vakarienė, paruošta Jono Belecko

Šampanas ir stipresni gérinai kiekvienam stalui

Šokiamas gros Joe Thomas orkestras

10 asmenų stalus ir pavieniais vietas užsakoma, apmokant iki gruodžio 27 d. pas:

V. Padvariety, 87-40 127-th St, Richmond Hill, N.Y. 11419, tel. 847-5619;

J. Vebeliūnenė, 86-08 110th St. Richmond Hill, N.Y. 11418, tel. 847-8063;

J. Gerdvilienė, 88-10 80th St, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. 296-0288

Iš anksto atsiprašau tų, kurių ne iš blogos valios nepaminėjau.

Baigiant dar kartą dėkoju Židinio parengimų komiteto nariams už gerai atliką darbą. Auksotojam ir prisidėjusiems prie šio renginio dėkoju už jų geras širdis.

Didžiausia, tačiau, padėka prik